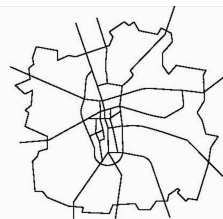

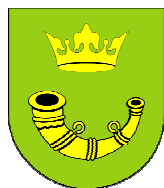
TEREN

SPÓŁKA Z O.O.

PRZEDSIĘBIORSTWO ZAGOSPODAROWANIA MIAST I OSIEDLI
URBAN DEVELOPMENT ENTERPRISE LTD

90-105 ŁÓDŹ, ul. PIOTRKOWSKA 56, POLAND, tel./fax 632-02-83, 633-56-58, 632-75-53, e-mail: teren@mm.com.pl

PROGNOZA ODZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY PABIANICE

Nazwa opracowania: PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY
PABIANICE

Zleceniodawca: GMINA PABIANICE

Umowa: Nr 3/11 z dnia 10 marca 2011 r.

Autor opracowania: mgr Emilia Stankiewicz

- czerwiec 2012 -

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	3
2. PODSTAWA PRAWNA, CEL I ZAKRES PROGNOZY.....	3
3. POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU Z INNYMI DOKUMENTAMI...	4
4. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	15
5. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA	16
6. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	19
7. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ STUDIUM.....	30
8. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	31
9. OCHRONA ŚRODOWISKA ISTOTNA Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI USTALEŃ STUDIUM DOTYCZĄCA OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	34
10. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU KRAJOWYM I WOJEWÓDZKIM.....	51
11. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE	55
12. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W STUDIUM.	66
13. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	67
14. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	67
16. WYKAZ WYKORZYSTANYCH MATERIAŁÓW UWZGLĘDNIONYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	70

1. WSTĘP

Podstawą opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko jest podjęta przez Radę Gminy Pabianice Uchwała Nr LI/396/2010 z dnia 27.10.2010 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pabianice.

Zmiana dotyczy Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pabianice, przyjętego uchwałą Nr XV/1388/2000 Rady Gminy Pabianice z dnia 23.02.2000 r.

Dokonane zmiany w stosunku do Studium ... z 2000 roku dotyczą głównie:

- 1) rozszerzenia problematyki Studium zgodnie z nowymi regulacjami prawnymi, obejmującymi:
  - zaktualizowanie bazy informacyjnej,
  - standardy, wskaźniki i kierunki zagospodarowania przestrzennego,
  - zastosowanie nowych oznaczeń graficznych;
- 2) nowych terenów rozwojowych stwarzających ułatwienia lokalizacyjne i ofertę inwestycyjną gminy,
- 3) wyznaczenia nowych przyrodniczych obszarów ochronnych

2. PODSTAWA PRAWNA, CEL I ZAKRES PROGNOZY

- 1) Podstawą prawną wykonania prognozy jest ustawa z dnia 3 października 2008 r. O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r.Nr199, poz. 1227);
- 2) Prognozę wykonano w zakresie i stopniu szczegółowości określonym przez:
  - Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi – pismo WDOŚ-I.411.61.2011.AJ.1 z dnia 04 kwietnia 2011r.w zakresie dotyczącym uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pabianice stwierdził . iż wymagany do uzgodnień zakres prognozy oddziaływania na środowisko musi być zgodny z art. 51 oraz 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
  - Państwowego Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach – pismo PPIS –Pb-ZNS -471/13/11 z dnia 25.05. 2011r. w sprawie

określenia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pabianice informuje, iż zakres prognozy oddziaływania na środowisko winien być zgodny z art. 51 ust.2 oraz art. 52 ust.1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, o których mowa w ustawie z dnia 3 października 2008 r. powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem.

Prognoza ma za zadanie:

- określić pojawiające się zagrożenia wynikające z dopuszczenia przez Studium nowych sposobów użytkowania terenów,
- sprawdzić, czy zostały uwzględnione uwarunkowania środowiskowe,
- ocenić skutki wynikające z realizacji projektowanych zamierzeń,
- sprawdzić, czy przyjęte sposoby zapobiegania i ograniczania negatywnego oddziaływania na środowisko przyczyniają się do jego zmniejszenia,
- sprawdzić w jakim stopniu proponowany sposób zagospodarowania może naruszać zasady prawidłowej gospodarki zasobami.

3. POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU Z INNYMI DOKUMENTAMI

1. Program ochrony środowiska dla powiatu pabianickiego

Rada Powiatu Pabianickiego Uchwałą Nr XXXV/104/04 z dnia 31 marca 2004 roku przyjęła Program ochrony środowiska powiatu pabianickiego, którego celem jest kompleksowe i efektywne zarządzanie ochroną środowiska na terenie powiatu. Dokument ten ma zapewnić niezbędną koordynację działań proekologicznych we wszystkich gminach powiatu.

Najważniejsze cele to:

- ochrona i wzrost różnorodności biologicznej i krajobrazowej na całym terenie powiatu,
- dalszy rozwój systemu obszarów chronionych, obszarów letniskowych oraz obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych,
- ochrona ziół i ich racjonalne wykorzystanie,

- dalsza poprawa jakości powietrza atmosferycznego i spełnianie wymagań ustawodawstwa unijnego w tym zakresie,
- ograniczenie uciążliwości hałasu poprzez obniżenie jego natężenia do poziomu gwarantowanego prawem,
- kontrola i ograniczenie emisji do środowiska promieniowania elektromagnetycznego do poziomów dopuszczalnych,
- uzyskanie i utrzymanie wysokiej jakości wód powierzchniowych poprzez budowę i rozbudowę kanalizacji sanitarnej i deszczowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
- skuteczna ochrona dobrego stanu jakościowego wód podziemnych z jednoczesną racjonalizacją struktury ich zużycia,
- przejście na całościowe gospodarowanie zasobami wodnymi, realizowane w układzie zlewniowym,
- poprawa ochrony przeciwpowodziowej,
- osiągnięcie zamierzeń programu małej retencji,
- racjonalne stosowanie nawozów naturalnych i sztucznych w celu utrzymania dobrej jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
- wdrożenie nowoczesnego systemu wykorzystania i unieszkodliwiania odpadów oraz zminimalizowanie ilości ich powstawania,
- stworzenie skutecznego systemu zapobiegania awariom przemysłowym oraz zmniejszenie negatywnych skutków dla środowiska w przypadku ich wystąpienia,
- podniesienie świadomości ekologicznej wszystkich grup społeczeństwa, polegające na wykształceniu nawyków wdrażania zrównoważonego rozwoju, dbałości o stan środowiska i oszczędnego korzystania z jego zasobów,
- stworzenie powszechnego dostępu do informacji dotyczących problematyki ochrony środowiska

Realizacji określonych celów służyć mają działania, które zostały określone w Programie ochrony środowiska dla powiatu pabianickiego.

2. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Pabianice

Uchwałą Nr XX/134/2004 Rada Gminy Pabianice 28 kwietnia 2004 roku zatwierdziła Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Pabianice, w jej granicach administracyjnych.

Celem regulacji zawartych w ustaleniach Planu było stworzenie zasad udostępniania nowych terenów pod zabudowę, uporządkowanie zagospodarowania przestrzennego na terenach istniejącej zabudowy, ochrona istniejących walorów przyrodniczych przy minimalizacji sytuacji kolizyjnych wynikających z przeznaczenia terenów dla różnych funkcji i optymalizacji korzyści wynikających ze wspólnych działań.

W zakresie ochrony środowiska przyrodniczego ustalono następujące warunki:

- a) na całym obszarze plan zakazuje:

- realizowania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko z określonymi wyjątkami,
  - wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych lub do gruntu oraz tworzenia i utrzymywania otwartych kanałów ściekowych,
  - lokalizowania obiektów i urządzeń oraz prowadzenia działalności usługowej i wytwórczej mogącej powodować: emisję do powietrza zanieczyszczeń, w tym o charakterze odorowym oraz emisję niezorganizowaną (szczególnie pyły), z określonymi wyjątkami,
  - wytwarzania odpadów, które ze względu na pochodzenie, skład chemiczny, biologiczny i inne właściwości stanowią zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi lub dla środowiska,
  - przedsięwzięć powodujących drgania i wibracje, niekorzystne efekty termiczne lub uciążliwe promieniowanie elektromagnetyczne w ilościach bądź stężeniach przekraczających dopuszczalne poziomy, lokalizowania obiektów kubaturowych na terenach nie posiadających zgody na zmianę przeznaczenia z użytkowania rolniczego i leśnego za wyjątkiem zabudowy zagrodowej, ośrodków produkcji rolnej i obiektów obsługi gospodarki leśnej.
- b) plan ustala, zgodnie z aktualnymi przepisami z zakresu ochrony środowiska, ochronę akustyczną określonych terenów,
- budynki mieszkalne budownictwa jednorodzinnego oraz budynki użyteczności publicznej muszą być usytuowane poza zasięgiem zagrożeń i uciążliwości wynikających ze szkodliwego promieniowania i oddziaływania pól elektromagnetycznych, hałasu i wibracji, zanieczyszczenia powietrza, gruntu i wód oraz poza zasięgiem obszarów zalewowych osuwiskowych i szkód górniczych.
- c) w całym obszarze plan ustala obowiązek:
- docelowo - ogrzewania lokalnego budynków ze źródeł ekologicznie czystych (energia elektryczna, gaz przewodowy lub z butli, olej opałowy niskosiarkowy do 0,3% oraz inne ekologiczne nośniki energii); plan dopuszcza zastosowanie tradycyjnych źródeł energii,
  - docelowo - gromadzenia i selekcji odpadów na posesjach w urządzeniach przystosowanych do ich gromadzenia zgodnie z systemem oczyszczania przyjętym w gospodarce komunalnej gminy,
    - w przypadku powstawania odpadów z grupy niebezpiecznych, które ze względu na pochodzenie, skład chemiczny, biologiczny i inne właściwości stanowią zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi lub dla środowiska, obowiązek czasowego przechowywania w szczelnych pojemnikach na terenie działki i transportowania do zakładów przetwórczych, a części nie nadające się do wykorzystania na miejsce składowania specjalnie dla tych odpadów wyznaczonych,

- ochrony istniejących pomników przyrody, podlegających ochronie, na podstawie odrębnych aktów prawnych,
  - zachowania walorów środowiska przyrodniczego, w tym zieleni znajdującej się na terenie działek, a przede wszystkim zachowanie istniejącej zieleni wysokiej, pojedynczych drzew, zadrzewień śródpolnych i przydrożnych oraz zieleni łąkowej
  - obowiązuje zakaz wycinania drzew, oprócz przypadków bezpośredniego zagrożenia lub w zarysie lokalizacji obiektów liniowych i kubaturowych
- d) na terenach zmeliorowanych Plan ustala obowiązek dokonania, przed realizacją zabudowy, odpowiednich zabezpieczeń lub przebudowy, umożliwiających prawidłowe funkcjonowanie systemu na terenach sąsiednich w uzgodnieniu z Wojewódzkim Zarządkiem Melioracji i Urządzeń Wodnych jako prowadzącym ewidencję tych urządzeń.
- e) na terenach lasów Plan ustala obowiązek zachowania walorów środowiska przyrodniczego oraz prowadzenia gospodarki leśnej zgodnie z aktualnymi przepisami odrębnymi

Plan ustala możliwość przeznaczania gruntów rolnych klasy VI lub V do zalesienia, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi, z możliwością dolesienia enklaw gleb wyższych klas znajdujących się w obrębie klas VI i V, z wyłączeniem dolin rzecznych w zasięgu zlewni wielkiej wody.

Plan zaleca także wzbogacanie terenu zielenią (zadrzewianie, zalesianie, dolesianie).

3. Prognoza oddziaływania na środowisko przyrodnicze Projektu Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Pabianice.

Uchwała XX/134/2004 z dnia 28 kwietnia 2004 r.

Przedmiotem opracowania jest analiza ustaleń Planu mająca na celu określenie przewidywanych zmian w środowisku przyrodniczym w wyniku realizacji tych ustaleń i projektowanego sposobu użytkowania terenu oraz ocenę skutków ewentualnych zmian.

Sporządzony projekt Planu przewiduje przekształcenie zainwestowania na obszarze gminy w sposób umożliwiający wyznaczenie nowych terenów budowlanych i poprawę ładu przestrzennego, przy minimalizacji konfliktów i zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Celem Planu są więc:

- Zmiany dotychczasowego przeznaczenia niektórych terenów oraz ustalenie zasad udostępniania nowych terenów pod zabudowę,
- Uporządkowanie zagospodarowania przestrzennego na terenach istniejącej zabudowy,
- Ochrona istniejących walorów przyrodniczych.

Skutki realizacji ustaleń Planu

Analiza porównawcza ustaleń Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Pabianice, (Uchwała Nr XX/134/2004 Rada Gminy Pabianice, z dnia 28 kwietnia 2004 roku oraz ustaleń projektu Planu, będącego przedmiotem niniejszego opracowania pozwala określić zmiany, jakie wprowadza ten projekt w możliwe, przyszłe zagospodarowanie obszaru gminy Pabianice.

Wprowadzane zmiany polegają przede wszystkim na rozszerzeniu obszarów przeznaczonych w dotychczasowym planie pod urbanizację, jak również wyznaczeniu nowych terenów pod zabudowę głównie mieszkaniową (jednorodzinna), zagrodową również usługową oraz terenów pod zabudowę letniskową, przemysł, działalność rzemieślniczą i drobną wytwórczość. Są one wyznaczone na obszarach już zabudowanych, aktywnych przyrodniczo, funkcjonujących aktualnie jako tereny rolne. Wprowadzenie takich znacznych terenów przyszłej urbanizacji, w wyniku jej zrealizowania spowoduje degradację środowiska przyrodniczego w miejscu lokalizacji oraz zainicjuje presję na znacznie szerszym obszarze.

Realizacja ustaleń Planu będzie oczywiście zachodzić w różnym czasie. Również jej skutki będą następować sukcesywnie.

W związku z przyszłą realizacją projektowanego przeznaczenia terenów prognozuje się następujące zmiany i skutki.

Możliwe skutki pozytywne:

1. Realizacja projektowanych funkcji – głównie mieszkaniowej, letniskowej oraz usługowej i przemysłowej z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi, nie spowoduje przekształceń rzeźby terenu (z wyjątkiem przejściowego okresu wykonywania prac budowlanych),
2. Zwiększenie ilości zieleni, zwłaszcza na terenach otwartych, planowanych pod realizację zabudowy mieszkaniowej, poprawi wrażenia estetyczne i mikroklimat okolicy, wpłynie pozytywnie na świat zwierząt, a zwłaszcza rozszerzy strefę korzystniejszych warunków dla przebywania ptaków i owadów,
3. Zakaz lokalizacji obiektów wprowadzających do atmosfery zanieczyszczenia powyżej norm dopuszczalnych stężeń oraz emitujących odory jest gwarancją, nie przekraczania obowiązujących norm NDS i utrzymywania się korzystnych warunków higieny atmosfery,
4. Plan nie przewiduje powstawania ścieków agresywnych,
5. Wobec ustalenia zakazującego lokalizowania obiektów i urządzeń oraz prowadzenia działalności usługowej i wytwórczej mogącej powodować przekroczenia dopuszczalnych norm emisji hałasu na granicy z istniejącą i planowaną funkcją mieszkaniową – klimat akustyczny terenu nie ulegnie istotnemu pogorszeniu,
6. Ustalenie obowiązku gromadzenia odpadów na działkach w urządzeniach przystosowanych do ich gromadzenia oraz ich odbioru i

- wywożenia zgodnie z systemem oczyszczania przyjętym w Gminie, jest gwarantem właściwej gospodarki odpadami,
7. Realizacja planowanego zagospodarowania terenu z docelowym uzbrojeniem go w podstawowe, planowane media infrastrukturalne, jak: energia elektryczna, woda, kanalizacja i gaz, spowoduje podniesienie standardu zamieszkiwania miejscowej ludności (szczególnie na terenach planownego pełnego uzbrojenia) przyczyni się do ograniczenia szkodliwych, potencjalnych oddziaływań terenów zurbanizowanych, m.in na wody gruntowe i powierzchniowe oraz powietrze. Przewiduje się zastosowanie wyłącznie indywidualnych źródeł ciepła, bezpiecznych ekologicznie,
  8. W wyniku prac archeologicznych, poprzedzających zabudowę w obrębie stanowisk archeologicznych i stref konserwatorskich mogą zostać dokonane cenne odkrycia, będące częścią dóbr kultury narodowej.

Możliwe skutki negatywne

1. Potencjalne wyłączenie z użytkowania niektórych areatów gruntów stanowiących użytki rolne na glebach chronionych,
2. Nowe funkcje spowodują jednocześnie wyłączenie znacznej części terenu z jego aktywnej dotychczas biologicznie funkcji. Nastąpi zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej maksymalnie aż o 60%,
3. Realizacja planowanej funkcji terenu wiąże się z powstaniem dużej ilości lokalnych emitorów zanieczyszczeń. Przy zastosowaniu w procesach grzewczych ekologicznych nośników energii, powodujących znacznie mniejsze, ujemne oddziaływanie niż powszechnie stosowane paliwa stałe, stopień zanieczyszczenia powietrza nie powinien przekroczyć dopuszczalnych wskaźników określonych w przepisach odrębnych. Jednak lokalnie, w dużych terenach planowanej zabudowy całorocznej, mogą okresowo (w sezonie grzewczym) i przy niekorzystnych warunkach pogodowych występować zjawiska uciążliwości (kumulacja zanieczyszczeń w powietrzu),
4. Zmniejszenie powierzchni nieutwardzonej na niektórych terenach i zastąpienie jej typową, występującą w obszarach zurbanizowanych – przy utwardzaniu dróg wewnętrznych, dojazdowych i parkingów (zwłaszcza w terenach planowanych usług, drobnej wytwórczości i obsługi komunikacji),
5. Trwałe zmiany stosunków wodnych przy realizacji obiektów kubaturowych na terenach zmeliorowanych - potencjalne przerwanie istniejącego układu systemów drenarskich na części terenu,
6. Tymczasowe naruszenie istniejących stosunków wodnych przy realizacji zamierzeń w zakresie infrastruktury technicznej,
7. W pasie robót wystąpią tymczasowe uciążliwości związane z emisją hałasu i zanieczyszczenia powietrza podczas realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w związku z dostawą sprzętu i materiałów budowlanych,

8. Nastąpi zmiana krajobrazu na planowanych do urbanizacji terenach, polgająca na powstaniu osiedli, zajmujących otwarte dotąd tereny. Może potencjalnie wystąpić dysharmonia w krajobrazie w przypadku nie zastosowania się do zaleceń szczełowych planu w części dotyczącej warunków zabudowy i zagospodarowania, mówiącej o architekturze budynków i ogrodzeń. W terenach istniejącej zabudowy jednorodzinnej nastąpi jej uzupełnienie na wolnych działkach, a więc zagęszczenie zabudowy,
9. Realizacja zabudowy mieszkaniowej może wprowadzić pewne zmiany klimatu akustycznego związane ze wzmożonym ruchem komunikacyjnym w obszarach poddanych intensywnej urbanizacji oraz bytowaniem ludzi. Równoczesne wprowadzenie ograniczeń dotyczących dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku powinno zminimalizować skutki urbanizacji terenu.

4. Program ochrony środowiska dla gminy Pabianice na lata 2009÷2012 z perspektywą do 2016 r. wrzesień 2008

(Aktualizacja Programu - Uchwała Rady Gminy Nr XXIII/150/2004 z dnia 27 sierpnia 2004 roku)

Aktualizacja Programu ochrony środowiska dla gminy Pabianice została sporządzona jako realizacja zapisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz.U. 2008 Nr 25, poz. 150 z późn. zm.). Zgodnie z art. 17 ust. 1 cytowanej ustawy organ wykonawczy Gminy w celu realizacji polityki ekologicznej państwa, sporządza gminny program ochrony środowiska. Program ochrony środowiska przyjmuje się na 4 lata z tym, że przewidziane w nim działania w perspektywie obejmują kolejne 4 lata.

Program ochrony środowiska dla gminy Pabianice na lata 2009-2012 stanowi realizację założeń Polityki ekologicznej państwa na lata 2007 – 2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011 – 2014 z uwzględnieniem wytycznych przedstawionych w Programie Ochrony Środowiska Województwa łódzkiego na lata 2008 – 2011 z perspektywą na lata 2012 – 2015.

Diagnoza i opis stanu środowiska jest podstawą do identyfikacji problemów i zagrożeń w obszarze środowiska naturalnego na terenie gminy Pabianice.

Problemy i zagrożenia w zakresie:

- wód powierzchniowych:
  - niezadawalająca jakość wód,
  - zanieczyszczenie wód powierzchniowych spowodowane odprowadzaniem do rzek poprzez spływ powierzchniowy i podpowierzchniowy nieoczyszczonych ścieków z gospodarstw domowych.
- wód podziemnych:
  - zagrożenie ich jakości spowodowane przez odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków z gospodarstw domowych do ziemi.
- gospodarki wodno - ściekowej:

- niski stopień skanalizowania terenu Gminy,
- odprowadzenie większości ścieków komunalnych bez oczyszczania do wód i ziemi,
- niekorzystny stosunek sieci kanalizacyjnej do wodociągowej,
- zagrożenia powodziowego i małej retencji:
  - małe zdolności retencyjne terenu,
  - mała liczba małych zbiorników retencyjnych i wolne tempo inwestycji w nowe obiekty małej retencji,
- jakości powietrza:
  - wzrost poziomu emisji ozonu i przekroczenie dopuszczalnych norm na obszarze całego województwa w tym gminy Pabianice,
  - przewaga wykorzystania paliw stałych (przede wszystkim węgla) do ogrzewania,
  - wzmożona emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych w związku ze wzrastającą liczbą pojazdów samochodowych i zbyt małą płynnością ruchu drogowego,
- zasobów przyrodniczych:
  - niska lesistość,
  - zbyt mała ilość obszarów cennych przyrodniczo objętych ochroną prawną,
  - silna antropopresja na obszary przyrodnicze, nadmierna ich penetracja i przejmowanie gruntów rolnych i leśnych pod zabudowę.
- gospodarki odpadami komunalnymi:
  - nie objęcie zorganizowanym zbieraniem odpadów wszystkich mieszkańców gminy,
  - nie objęcie mieszkańców selektywnym zbieraniem odpadów u źródła, w tym odpadów ulegających biodegradacji, niebezpiecznych i budowlanych występujących w strumieniu odpadów komunalnych,
- hałasu:
  - wzrost natężenia hałasu pochodzenia komunikacyjnego będący efektem wzrostu natężenia ruchu drogowego

Cele i priorytety ekologiczne na lata 2009-2012 z perspektywą do 2016 r

Jako cel nadrzędny przyjęto cel zdefiniowany w Programie Ochrony Środowiska Województwa łódzkiego na lata 2008 – 2011 z perspektywą na lata 2012 – 2015. Jest to:

„Poprawa warunków życia mieszkańców gminy Pabianice poprzez poprawę jakości środowiska, likwidację zaniedbań w jego ochronie i racjonalne gospodarowanie jego zasobami”.

Sformułowane zostały cele szczegółowe, kierunki działań i zadań dla gminy Pabianice na lata 2009 - 2012 z perspektywą do roku 2016.

Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych

Cel:

Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód podziemnych i powierzchniowych

Priorytety:

- uporządkowanie odprowadzania ścieków z gospodarstw domowych,
- ograniczenia zanieczyszczeń obszarowych odprowadzanych do wód i do ziemi,
- zapewnienie dobrej jakości wody do spożycia dla mieszkańców,,
- ograniczanie zużycia wody.

Mała retencja

Cel:

Zwiększenie zdolności retencyjnej terenu

Priorytety:

- rozwijanie małej retencji.

Działania, które należy podejmować w tym celu to:

- budowa małych zbiorników wodnych i piętrzeń na rzekach,
- właściwa konserwacja urządzeń melioracyjnych,
- zalesianie terenu,
- zachowanie śródpolnych zadrzewień, wodnych oczek polnych, terenów podmokłych.

Ochrona powietrza atmosferycznego

Cel:

Zapewnienie wysokiej jakości powietrza oraz redukcja emisji pyłów i gazów.

Priorytety:

- ograniczenie emisji ze źródeł komunalnych,
- zwiększanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
- stosowanie do celów grzewczych paliwa o parametrach bardziej przyjaznych środowisku np. gaz, wysokiej jakości węgiel, paliwa alternatywnego.

Realizacja tego celu możliwa jest poprzez:

- ograniczanie niskiej emisji poprzez zastosowanie paliw alternatywnych (wierzba, malwa, rzepak, słoma), kolektorów słonecznych, pomp ciepła lub kotłów gazowych nowej generacji,
- ograniczanie zużycia ciepła do ogrzewania obiektów usługowych i mieszkaniowych poprzez ocieplenie (termomodernizacje) budynków lub wymianę stolarki okiennej,
- promowanie wykorzystania proekologicznych nośników energii i informowanie o szkodliwości spalania odpadów (szczególnie tworzyw sztucznych) w ramach prowadzonej edukacji ekologicznej mieszkańców.

Ochrona zasobów przyrodniczych

Cel:

Zachowanie walorów przyrodniczych na terenie gminy

Priorytety:

- ograniczenie antropogenicznej presji na tereny cenne przyrodniczo,
- objęcie terenów i obiektów cennych przyrodniczo ochroną prawną.

Gospodarka odpadami

Cele i sposób ich realizacji w zakresie gospodarki odpadami ujęto w Planie gospodarki odpadami dla gminy Pabianice na lata 2008 – 2011 z perspektywą do 2015

Ochrona klimatu akustycznego

Cel:

- zmniejszenie emisji hałasu na terenie gminy.

Priorytety:

- ograniczenie hałasu komunikacyjnego na terenach zabudowanych.

5. Plan gospodarki odpadami dla gminy Pabianice na lata 2009÷2012 z perspektywą do 2016 r. wrzesień 2008 r

(Aktualizacja planu przyjętego uchwałą nr XXIII/150/2004 z 27 sierpnia 2004 r)

Aktualizacja Planu gospodarki odpadami dla gminy została sporządzona jako realizacja zapisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2007r. Nr 39, poz. 251 z późn. zm.), która w art. 14 wprowadziła obowiązek opracowywania planów gospodarki odpadami oraz ich aktualizacji nie rzadziej niż co 4 lata.

Opracowana aktualizacja Planu gospodarki odpadami dla gminy Pabianice stanowi jeden z elementów tworzonego systemu gospodarki odpadami w kraju. Przedstawia działania zmierzające do utworzenia nowoczesnego i skutecznego systemu gospodarowania odpadami na lata 2009 – 2012 oraz w perspektywie do 2016 roku zgodnego z Polityką Ekologiczną Państwa, Krajowym planem gospodarki odpadami 2010 (Kpgo 2010) oraz Planem gospodarki odpadami województwa łódzkiego 2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015 (PGOWŁ 2011).

Wnioski z analizy oddziaływania projektu planu na środowisko

Podstawowym celem Planu gospodarki odpadami dla gminy Pabianice jest określenie systemu gospodarki odpadami, który przyczyni się do ograniczenia powstawania ilości odpadów i jednocześnie będzie wykorzystywał odzysk i unieszkodliwianie odpadów w sposób inny niż składowanie. Wdrożenie zaproponowanych w Planie działań w zakresie odpadów komunalnych niewątpliwie przyczyni się do poprawy stanu środowiska w gminie.

Zmiany stanu środowiska wynikające z realizacji ustaleń Planu będą następujące:

- przeciwdziałanie degradacji gleb – przeciwdziałanie powstawaniu „dzikich wysypisk śmieci” i niekontrolowanemu pozbywaniu się odpadów poprzez wprowadzanie systemu zorganizowanego zbierania odpadów, właściwe postępowanie z odpadami niebezpiecznymi i innymi niż niebezpieczne,
- poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych – ograniczenie składowania odpadów w miejscu na ten cel nieprzeznaczonym,
- mniejsze straty w bioróżnorodności – właściwe postępowanie ze wszystkimi wytwarzanymi rodzajami odpadów.

W zakresie gospodarki odpadami komunalnymi objęcie zorganizowanym zbieraniem odpadów 100% mieszkańców gminy Pabianice, przyczyni się do ograniczenia niekontrolowanego pozbywania się odpadów i występowania „dzikich wysypisk”. Selektywne zbieranie odpadów ulegających biodegradacji ze strumienia odpadów komunalnych pozwoli wyeliminować tą frakcję z masy odpadów kierowanych na składowiska.

Szczególny nacisk należy położyć tutaj na szeroką edukację mieszkańców w tym zakresie (analogicznie w przypadku selektywnego zbierania odpadów). Gmina powinna zdecydowanie skuteczniej przystąpić do egzekucji realizacji obowiązków przypisanych mieszkańcom gminy przez ustawę o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Potencjalnym zagrożeniem dla środowiska są odpady niebezpieczne występujące w strumieniu odpadów komunalnych, które dziś w większości trafiają na składowiska odpadów.

Prowadzenie stałej edukacji i informacji dotyczącej konieczności selektywnego zbierania tych odpadów ze wskazaniem miejsc ich odbioru a także pokazującej szkodliwość ich oddziaływania na zdrowie i środowisko w przypadku niewłaściwego postępowania, w rezultacie przyczynić się do znaczącej poprawy stanu środowiska w gminie.

6. Plan rozwoju lokalnego gminy Pabianice na lata 2007 – 2013

Plan rozwoju lokalnego gminy Pabianice na lata 2007 – 2013 został przyjęty Uchwałą Rady Gminy Pabianice Nr XIV/87/2007 z dnia 29 października 2007r. Głównym celem Planu jest zaprogramowanie działań samorządu w dłuższej perspektywie czasowej.

Dokument ten przyczynić się ma do realizacji strategicznych inwestycji poprzez koncentrację i optymalizację wykorzystania środków własnych gminy oraz maksymalne wykorzystanie dostępnych środków z funduszy Unii Europejskiej. Zawiera przegląd najistotniejszych kwestii mających wpływ na przyszłość gminy.

W Planie rozwoju lokalnego gminy określono szereg zadań, których realizacja powinna przyczynić się do poprawy sytuacji w gminie.

Zaplanowano zadania w takich obszarach interwencji jak:

- system komunikacji, infrastruktury, w tym następujące inwestycje:
  - drogowe,
  - oświetleniowe,
  - wodociągowe,
  - kanalizacyjne.
- infrastruktura ochrony środowiska, w tym:
  - likwidacja eternitu,
- infrastruktura społeczna – ochrona zdrowia, w tym:
  - budowa Ośrodka Zdrowia w Pertykozach.

Realizacja zaplanowanych zadań przyczyni się do:

- zrównoważanego rozwoju gminy,
- ożywienia gospodarczego i społecznego,
- przeciwdziałania marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej,
- szybszego rozwoju gospodarczego gminy,
- podniesienia atrakcyjności obszarów gminy w strukturze lokalnej i regionalnej.

4. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Metoda opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pabianice polega na:

- 1) określeniu stanu środowiska na terenie objętym studium i terenach otaczających;
- 2) ocenie projektowanych zmian w aspekcie wpływu ustaleń na stan środowiska;
- 3) ocenie zgodności projektowanych rozwiązań z zasadami zrównoważonego rozwoju i aktualnymi aktami prawnymi.

Stan środowiska określono na podstawie materiałów instytucji zajmujących się ochroną środowiska i przyrody, specjalistycznych opracowań naukowych, informacji zawartych w materiałach archiwalnych, powszechnie dostępnej literaturze specjalistycznej i danych dostępnych w Internecie, inwentaryzacji terenu oraz indywidualnych wywiadów z władzami samorządowymi i społecznością lokalną.

Informacje zawarte w prognozie opracowano stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowano je do zawartości i stopnia szczegółowości opracowywanego dokumentu.

5. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA

Zanieczyszczenie wód powierzchniowych

Ocenę jakości wód powierzchniowych kontrolowanych rzek wykonuje się w oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie klasyfikacji dla prezentowania stanu wód powierzchniowych i podziemnych, sposobu prowadzenia monitoringu oraz sposobu interpretacji wyników i prezentacji stanu tych wód (Dz. U. Nr32, poz.284) - do ustawy Prawo Wodne.

Wg powyższego rozporządzenia przynależność do odpowiedniej klasy dokonuje się przez porównanie oznaczonych stężeń poszczególnych parametrów z ich wartościami granicznymi określonymi w załączniku 1 do rozporządzenia, przy czym dla każdego wskaźnika jakości wody zmierzonego z częstotliwością raz na miesiąc wyznaczane jest stężenie odpowiadające wartościom 90 % lub 10 % (dla tlenu rozpuszczonego, miana coli oraz odczynu). W przypadku natomiast mniejszej częstotliwości badań przyjmuje się najmniej korzystną jego wartość. Określenie ogólnej klasy jakości wód rzeki w punkcie pomiarowym dokonuje się przyjmując najniższą klasę obejmującą, łącznie z wyższymi klasami, 90 % ilości wskaźników.

Dla parametrów podaje się wynik klasyfikacji w postaci:

- „I” - klasa I (wody o bardzo dobrej jakości)
- „II” - klasa II (wody dobrej jakości)
- „III” - klasa III (wody zadowalającej jakości)
- „IV” - klasa IV (wody nie zadowalającej jakości)
- „V” - klasa V (wody złej jakości).

Zanieczyszczenie wód podziemnych

Ochrona wód podziemnych polega przede wszystkim na ochronie ujęć i wprowadzaniu stref ochrony bezpośredniej i pośredniej oraz na ochronie głównych zbiorników wód podziemnych i ich stref zasilania. Ustanowienie stref ochrony ujęć wód podziemnych pozwoli na zabezpieczenie potrzeb ludności w zakresie dobrej jakości wody pitnej oraz przyczyni się do skutecznej ochrony zasobów wodnych.

Ważnym elementem ochrony wód podziemnych są także informacje o ich jakości. W tym celu należy rozwijać regionalny i lokalny monitoring tych wód, który powinien zapewnić stałą obserwację dynamiki zmian jakościowych oraz wspomagać działania zmierzające do likwidacji lub ograniczenia ujemnego wpływu czynników antropogenicznych.

Zanieczyszczenie gleb

Prowadzone badania próbek gleb i uzyskane wyniki pozwalają określić stan jakości gleb, co może stanowić punkt wyjścia do przyszłej oceny wpływu planowanych inwestycji na środowisko glebowe.

Podstawą oceny jakości badanych gleb jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9.09.2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz. U. Nr 165, poz. 1359). W powyższym rozporządzeniu określone zostały trzy grupy gruntów, dla których obowiązują różne wartości dopuszczalne zanieczyszczeń:

- grunty grupy A – obszary poddane ochronie na podstawie przepisów Prawa Wodnego i o Ochronie Przyrody,
- grunty grupy B – użytki rolne z wyłączeniem gruntów pod stawami i pod rowami,
- grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione, grunty zabudowane i zurbanizowane z wyłączeniem terenów przemysłowych, komunikacyjnych i użytków kopalnych,
- grunty grupy C – tereny przemysłowe, użytki kopalne, tereny komunikacyjne.

Najostrzejsze normy obowiązują na gruntach grupy A, najłagodniejsze na gruntach grupy C.

Zanieczyszczenie powietrza

W ramach wojewódzkiego systemu oceny jakości powietrza, jakość powietrza określana jest przy użyciu różnych metod. Podstawę oceny stanowią przede wszystkim metody pomiarowe. Drugą – uzupełniającą grupą metod - jest obiektywne szacowanie na podstawie analogii oraz wykonywane co 2-3 lata modelowanie matematyczne, oparte na podstawie danych o emisji zanieczyszczeń powietrza, danych o użytkowaniu terenu oraz danych meteorologicznych.

Dodatkowo obok wyników pomiarów, ocena jakości powietrza oparta jest na analogiach i ogólnych przesłankach takich jak:

- wyniki pomiarów uzyskane w stacjach komunikacyjnych w obszarze zabudowy mieszkaniowej. Są także ogólną miarą uciążliwości w dziedzinie zdrowia. Jeżeli w centrum miasta z jakichś powodów nie ma stacji pomiarowej, średnioroczne wartości stężeń są w nim większe niż zmierzone na obrzeżach miasta,
- wartości stężeń pyłu zmierzone metodą reflektometryczną. Większe od dopuszczalnych, poziomy stężeń pyłu PM10 oznaczają przekroczenia tych poziomów. W przypadku braku takich przekroczeń należy odnieść ocenę przekroczeń do wartości zmierzonych metodą reflektometryczną, pomnożonych przez 1,5.

Poziom poszczególnych substancji w powietrzu, standard monitoringu winien odpowiadać zakresowi najwyższych stężeń w strefie oceny.

Decyzje o przeprowadzeniu programów ochrony powietrza, podejmowane są co roku po uzyskaniu pełnych serii pomiarowych ze stanowisk położonych w obszarach najwyższych stężeń.

Zagrożenie hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym

Ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska zostały wdrożone nowe regulacje dotyczące pól elektromagnetycznych (PEM), które ustawa definiuje jako pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz.

Zgodnie z art. 123 ustawy, oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku dokonuje się w ramach PMŚ. Wykonanie badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku jest zadaniem Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.

Dopuszczalne wielkości natężenia pól elektromagnetycznych określone zostały w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dn. 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. nr 192, poz. 1883). Zgodnie z rozporządzeniem dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych wyznaczone zostały dla „terenów przeznaczonych pod zabudowę” jak i „miejsc dostępnych dla ludności” i odnoszą się do różnych zakresów częstotliwości pól.

Parametr fizyczny Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego	Składowa elektryczna	Składowa magnetyczna	Gęstość mocy
1	2	3	4
50 Hz	1kV/m	60A/m	-

Objaśnienia:

a) 50 Hz – częstotliwość sieci elektroenergetycznej

b) podane w kolumnach 2 i 3 tabeli wartości graniczne parametrów fizycznych charakteryzujących oddziaływanie pól elektromagnetycznych odpowiadają wartościom skutecznym natężeń pól elektrycznych i magnetycznych.

Zagrożenie środowiska przez opady

Gospodarka odpadami to złożony proces obejmujący ich zbiórkę, transport, odzysk, unieszkodliwianie jak również nadzór nad tymi działaniami.

Monitorowanie gospodarki odpadami umożliwia kontrolę zagrożeń stwarzanych przez powstające odpady oraz interwencję w razie wykrytych nieprawidłowości w ich obrocie.

Biorąc pod uwagę źródło pochodzenia, odpady dzielimy na dwie podstawowe grupy:

- odpady komunalne, powstające w wyniku bytowania człowieka,
- odpady przemysłowe, powstające w wyniku działalności gospodarczej.

W każdej z tych grup, biorąc pod uwagę stopień szkodliwości, można wyodrębnić:

- opady niebezpieczne, które ze względu na pochodzenie, skład chemiczny, biologiczny oraz inne właściwości stanowią zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi i środowiska,
- odpady inne niż niebezpieczne.

6. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Położenie administracyjne

Gmina Pabianice położona jest w woj. łódzkim, w powiecie pabianickim. Składa się z dwóch odrębnych części położonych wokół miasta Pabianice – siedziby powiatu i siedziby władz gminy miejskiej Pabianice.

Część północna Gminy graniczy:

- od północy z miastem Konstantynów Łódzki,
- od wschodu z miastem Łódź i miastem Pabianice,
- od południa z gminą Dobroń i miastem Pabianice,
- od północnego zachodu z gminą Lutomiersk,
- od zachodu z gminą Wodzierady.

Część południowa Gminy graniczy:

- od północy z miastem Pabianice,
- od wschodu z gminą Rzgów i z gminą Tuszyń,
- od zachodu z gminą Dobroń,
- od południa z gminą Dłutów.

W skład gminy Pabianice wchodzi 19 obrębów (22 wsie) – Bychlew, Gorzew, Górka Pabianicka, Hermanów-Terenin, Jadwinin-Władysławów, Janowice, Konin-Majówka, Kudrowice, Okołówce, Pawlikowice, Petrykozy, Piątkowisko, Porszewice, Rydzyny, Szynkielew, Świątniki, Wola Żytowska, Wysieradz i Żytowice.

Położenie fizyczno-geograficzne, morfologia, hydrografia

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski J. Kondrackiego i A. Rychlinga gmina Pabianice położona jest w prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego, podprowincji Niziny Środkowopolskiej, makroregionie Nizina Południowowielkopolska, mezoregionie Wysoczyzna Łaska (318.19). Wysoczyzna jest zdenudowaną peryglacialnie równiną morenową, graniczącą od zachodu z Kotliną Sieradzką, od północy z Kotliną Kolską, od wschodu z Wzniesieniami Łódzkimi i na południu z Kotliną Szczercowską. Charakterystycznym elementem rzeźby terenu są wydmy w rejonie Rydzyn. Równinę rozcinają doliny rzek: Dobrzyńka, Pabianka oraz Ner.

Obszar gminy nie jest zasobny w wody powierzchniowe z tego względu, iż położony jest w pobliżu działu wodnego I rzędu rozdzielającego dorzecza Wisły i Odry. Dział ten przebiega wzdłuż linii rzeka Dobrzyńka - lewy dopływ

Neru, oraz rzeka Pabianka – lewy dopływ Dobrzyńki, są podstawą układu hydrologicznego gminy.

Budowa geologiczna

KREDA

Gmina Pabianice położona jest w zasięgu synklinorium szczecińsko-łódzko-miechowskiego, a dokładniej niecki mogileńsko-łódzkiej zbudowanej z osadów takich jak piaskowce, piaski, mułowce i iłowce dolnokredowe oraz wapienno-margliste skały górnokredowe.

Utwory górnej kredy prawie wyłącznie wykształcone są z utworów węglanowych, których strop występuję na rzędnych od 130 do 170 m.n.p.m. i obniża się w kierunku wschodnim w południowej części gminy. W północnej części utwory te występują na rzędnych od 130 do 150 m.n.p.m., a ich strop obniża się w kierunku północno-zachodnim.

TRZECIORZĘD

Osady trzeciorzędowe (obecna nazwa neogen) nie stanowią ciągłej pokrywy. Występują tu zwykle w postaci izolowanych płatów w miejscach zagłębień utworów mezozoicznych. W dwóch miejscach na południowych przedmieściach Pabianic znajduje się płat utworów trzeciorzędowych takich jak piaski, których miąższość waha się od 5 m. do 8 m.

CZWARTORZĘD

Osady czwartorzędowe reprezentowane są przez plejstocenyjskie piaski i żwiry rzeczno-lodowcowe, mułki zastoiskowe rozdzielone glinami zwałowymi zlodowaceń: południowopolskiego i środkowopolskich. W południowo-wschodniej części Gminy w okolicach Rydzyn występują izolowane pagórki, zbudowane z piasków i żwirów rzeczno lodowcowych, będące pozostałością deglacjacji lądolodu Warty. W czasie zlodowacenia północno polskiego i w holocenie, w dnach dolin Dobrzyńki, Pabianki i Neru osadziły się namuły, torfy oraz piaski i żwiry, natomiast wydmy z okolic Janowic to pozostałość działalności eolicznej zlodowacenia północnopolskiego. Na południe od Pabianic rozciąga się rozległa równina rozlewiskowo-jeziorna ukształtowana w okresie vistulianu.

Surowce mineralne

Na terenie gminy Pabianice znajdują się następujące złoża:

- kruszywa naturalnego piasku GORZEW,
- kruszywa naturalnego piasku ŻYTOWICE,
- kruszywa naturalnego piasku ŻYTOWICE II,
- kruszywa naturalnego piasku SZYNKIELEW,
- kruszywa naturalnego piasku OKOŁOWICE,
- kruszywa naturalnego piasku OKOŁOWICE II.

- Starosta Pabianicki w dniu 28.04.2008r. wydał koncesję na rozpoznanie złoża kruszywa naturalnego (piasku) „Gorzew” położonego w miejscowości Gorzew. Teren prac geologiczno – rozpoznawczych obejmował obszar o łącznej powierzchni 0,79 ha, w tym:

- Pole A ma powierzchnię 0,19 ha i wyodrębnione zostało z terenu działek o nr ewid. 20, 21 i 22;
- Pole B ma powierzchnię 0,50 ha i wyodrębnione zostało z terenu działek o nr ewid. 34, 35 i 36;
- Pole C ma powierzchnię 0,10 ha i wyodrębnione zostało z działki o nr ewid. 147.

Po przeprowadzeniu prac badawczych dla złoża Gorzew udokumentowano w kategorii C1 łącznie zasoby kruszywa (piasku) w ilości 36975 ton (23255 m³ na powierzchni 7870,5 m²), w tym:

- pole A o powierzchni 1 792,5 m² – zasoby 9 120 Mg (5736 m³)
- pole B o powierzchni 5 005,5 m² – zasoby 23 080 Mg (14 515 m³)
- pole C o powierzchni 1 072,5 m² – zasoby 4 775 Mg (3 003 m³)

Starosta przyjął zasoby w dniu 20 października 2008 r. Koncesja na wydobycie piasku została wydana przez Starostę Pabianickiego 3 listopada 2008 r. (Decyzja nr 546/2008) wyznaczyła obszar górniczy:

- Gorzew - Pole A,
- Gorzew - Pole B,
- Gorzew - Pole C,

o łącznej powierzchni 7 870 m² w granicy działek o nr ewid. 20,21,22,34,35,36 i 147 oraz teren górniczy:

- Gorzew - Pole A – działki nr ewid. 21 i 20,22,
- Gorzew - Pole B, – działki nr ewid. 34,35,36,
- Gorzew - Pole C, – działki nr ewid. 147,

o łącznej powierzchni 17 847 m³.

Koncesja ważna do 31 grudnia 2018.

Wydobycia zaprzestano. Przedłożono dodatek Nr 2 do dokumentacji geologicznej w kategorii C₁, rozliczający zasób złoża i stanowiący podstawę do jego wykreślenia z Krajowego Bilansu Zasobów Kopalin. Obszar i teren górniczy nie zostały jeszcze zniesione.

- Starosta Pabianicki w dniu 10 maja 2010 r. przyjął dokumentację geologiczną w kategorii C₁ złoża kruszywa naturalnego piasku ŻYTOWICE, ustalając bilansowe zasoby złoża wg stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. w ilości 139 030 Mg. Koncesja Starosty Pabianickiego na eksploatację złoża została wydana 15 czerwca 2010 r. (Decyzja nr 262/10), z czasem obowiązywania do 30 czerwca 2020 r. Ustanowiła ona obszar górniczy Żytowice o powierzchni 14 604 m², na obszarze działek nr ewid. 346/2 i 346/4 oraz teren górniczy Żytowice o powierzchni 19999 m², na obszarze działek nr ewid. 346/2 i 346/4. Złoże jest w trakcie eksploatacji.

- Starosta Pabianicki w dniu 1 października 2010 r. przyjął dokumentację geologiczną w kategorii C₁ złoża kruszywa naturalnego piasku ŻYTOWICE II, ustalając bilansowe zasoby złoża wg stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. w ilości 200 329 Mg. Koncesja Starosty Pabianickiego na eksploatację złoża została wydana 30 czerwca 2011 r. (Decyzja nr 380/2011), z czasem obowiązywania do 30 czerwca 2021 r. Ustanowiła ona obszar górniczy Żytowice II o powierzchni 19974m², na obszarze działek nr ewid. 345/2 i 343/2 oraz teren górniczy Żytowice II o powierzchni 34 046 m², na obszarze działek nr ewid. 345/2 i 343/2. Złoże jest w trakcie eksploatacji.

- Starosta Pabianicki w dniu 22 czerwca 2010 r. przyjął dokumentację geologiczną w kategorii C₁ złoża kruszywa naturalnego piasku SZYNKIELEW, ustalając bilansowe zasoby złoża wg stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. w ilości 135 340 Mg, w tym:
  - Pole nr 1 w ilości 49 660 Mg,
  - Pole nr 2 w ilości 85 680 Mg.Koncesja Starosty Pabianickiego na eksploatację złoża została wydana 15 lipca 2011 r., z czasem obowiązywania do 31 lipca 2014 r. Ustanowiła ona obszar górniczy, na obszarze działek nr ewid. 27 i 28
  - Szynkielew – Pole 1 o powierzchni 5 573,5 m²,
  - Szynkielew – Pole 2 o powierzchni 1 0171 m²oraz teren górniczy Szynkielew o powierzchni 30 404,5 m², na obszarze działek nr ewid. 27 i 28. Eksploatacja złoża została zakończona na obu polach. Przedłożono dodatek Nr 2 do dokumentacji geologicznej w kategorii C₁, rozliczający zasoby złoża i stanowiący podstawę prawną do jego wykreślenie z Krajowego Bilansu Zasobów Kopalin. Obszar i teren górniczy zostały zniesione Decyzją Starosty Pabianickiego Nr 556/2011 z 28 września 2011.

- Starosta Pabianicki w dniu 27 kwietnia 2011 r. przyjął dokumentację geologiczną w kategorii C₁ złoża kruszywa naturalnego piasku OKOŁOWICE I, ustalając bilansowe zasoby złoża wg stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. w ilości 90 047 Mg. Koncesja Starosty Pabianickiego na eksploatację złoża została wydana 30 stycznia 2012 r. (Decyzja nr 113/2012), z czasem obowiązywania do 30 stycznia 2016 r. Ustanowiła ona obszar górniczy Okołowice I o powierzchni 9 878 m², na obszarze działek nr ewid. 411 oraz teren górniczy Okołowice I o powierzchni 17 699,5 m², na obszarze działki nr ewid. 411. Złoże jest w trakcie eksploatacji.

- Marszałek Województwa łódzkiego w dniu 28 grudnia 2010 r. przyjął dokumentację geologiczną złoża kruszywa naturalnego piasku OKOŁOWICE, ustalającą bilansowe zasoby wg stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. w ilości 281 900 Mg, w tym:
  - Pole 1A- 41 100 Mg
  - Pole 1B – 76 700 Mg,
  - Pole 2A – 61 100 Mg,
  - Pole 2B – 103 000 Mg.

Koncesja Starosty Pabianickiego Nr 640/2011 na eksploatację części złoża (pole 2A i 2B) została wydana 17 listopada 2011 r., z czasem obowiązywania do 30 listopada 2021 r. Ustanowiła ona obszar górniczy:

- Okołowice Pole 2A – o powierzchni 7 167,5 m², na działkach nr ewid. 421 i 423,
- Okołowice Pole 2B – o powierzchni 11 758 m², na działkach nr ewid. 421 i 423

oraz teren górniczy Okołowice o powierzchni 30 517,5 m² na obszarze działek nr ewid. 421 i 423.

Złoże jest w trakcie eksploatacji.

Na obszarze gminy występują następujące obszary górnicze:

- Gorzew,
- Żytowice,
- Żytowice II,
- Okołowice I,
- Okołowice Pole 2A,
- Okołowice Pole 2B,

Do terenów górniczych zaliczamy:

- Gorzew - Pole A ,
- Gorzew - Pole B ,
- Gorzew - Pole C ,
- Żytowice,
- Żytowice II,
- Okołowice,
- Okołowice I.

Gleby

W północnej części gminy występują gleby II, III i IV klasy, natomiast część południowa zasobna jest w gleby klasy V i VI. Wśród gleb wyróżniają się obszary gleb organicznych torfowych i torfowo – mułowych, które występują głównie na południu gminy. W dolinach rzecznych i obniżeniach terenu znajdują się gleby hydrogeniczne, silnie uwilgocone o niestabilizowanych stosunkach wodnych. W głównej mierze należą do nich gleby torfowe, mułowo – torfowe i murszowe, rzadziej czarne ziemie.

Na terenie gminy Pabianice gleby o największej przydatności rolniczej, klas bonitacyjnych – II, IIIa, IIIb – kompleksu pszennego dobrego – zlokalizowane są w sołectwach Szynkielew (część południowa), Petrykozy, Górka Pabianicka, Świątniki, Konin (część wschodnia), Porszewice (część zachodnia), Żytowice oraz Wola Żytowska.

Glebami wskazanymi do ochrony przed zmianą przeznaczenia są gleby pochodzenia organicznego: mułowo – torfowe, murszowo – mineralne i murszowate. Występują one głównie w południowej części gminy Pabianice w sołectwach Rydzyny, Bychlew, Jadwinin i Pawlikowice. W północnej części występują w Kudrowicach.

Ogólnie na omawianym terenie dominują gleby słabsze – kompleksu żytniego (bardzo dobrego, dobrego i słabszego) – odpowiadają gruntom klas bonitacyjnych: IVb, V, VI.

Nieużytki – to niewielkie obszarowo fragmenty, głównie wyrobisk poeksploatacyjnych.

Na terenie Powiatu Pabianickiego w latach 2003-2006 Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Łodzi wykonała badania gleb. Przebadana powierzchnia użytków rolnych wyniosła 2009 ha, ogółem przebadano 1347 prób. Z przeprowadzonych badań wynika, iż na terenie Powiatu Pabianickiego przeważają użytki rolne o kwaśnym i bardzo kwaśnym odczynie gleby, średniej zawartości fosforu, niskiej zawartości potasu oraz średniej zawartości magnezu. Badania powyższe wskazują na znaczny udział gleb zdegradowanych z powodu nadmiernego zakwaszenia oraz zubożenia w podstawowe składniki pokarmowe dla roślin. Stan taki jest niekorzystny dla rolnictwa i dla środowiska. Z gleb nadmiernie zakwaszonych następuje większe wypłukiwanie składników do wód, powodując ich zanieczyszczenie i eutrofizację. W glebach zakwaszonych wzrasta szybko przyswajalność i pobieranie przez rośliny większości metali ciężkich.

Ponadto badania gleb na terenie Powiatu Pabianickiego wykonano także w latach 1999 i 2001. Pobrano łącznie 34 próbki gleby i 27 próbek roślin w miejscach domniemanego zanieczyszczenia metalami ciężkimi i siarką. W 1999 r. przedmiotem badań były także użytki zielone doliny Neru i rzeki Dobrzyńki oraz użytki zielone rzeki Grabi, grunty położone przy drogach o dużym natężeniu ruchu samochodowego i w pobliżu dzikich wysypisk śmieci. Przeprowadzone badania stanu zanieczyszczenia metalami ciężkimi gleby wykazały zanieczyszczenia w dolinie Neru i Dobrzyńki, głównie miedzią, chromem, cynkiem i kadmem. Innych miejsc zanieczyszczenia metalami ciężkimi nie stwierdzono.

Duże arealty gruntów, zwykle podmokłych, zostały zdrenowane. Na północy jest to część środkowa i wschodnia, na południu rejon Bychlewa i Rydzyn.

W gminie Pabianice (wg GUS z 2005r.) użytki rolne zajmują łącznie 6 433 ha, co stanowi aż 73% całkowitej powierzchni gminy. Największy udział stanowią grunty orne 4 861 ha (55,4%), lasy 1 634 ha (18,6%), łąki trwałe 1 018 ha (11,6%), pastwiska trwałe 567 ha (6,5%), sady 32 ha (0,36%), a pozostałe grunty i nieużytki 790 ha (9%).

Największy udział w strukturze zasiewów na obszarze gminy zajmują zboża, ziemniaki, i buraki pastewne. Wśród zbóż dominują mieszanki zbożowe, żyto pszenżyto i pszenica, natomiast w hodowli zwierząt dominuje trzoda chlewna.

Klimat

Według regionalizacji klimatycznej Wosia (1994) badany obszar znajduje się w regionie Środkowopolskim (VII) W ciągu roku jest tu średnio 30-35 dni z pogodą umiarkowaną ciepłą, z dużym zachmurzeniem i opadami, 30 dni z pogodą przymrozkową, bardzo chłodną z dużym zachmurzeniem i opadami, 7 dni z pogodą umiarkowanie mroźną, z dużym zachmurzeniem i opadami i 8 dni z pogodą dość mroźną, pochmurną bez opadu. Średnioroczna suma opadów wynosi zaledwie ok. 560 mm z objawami niedoboru w miesiącach lipiec- wrzesień.

Gmina Pabianice leży w strefie ścierania się wpływów atlantyckich i kontynentalnych na skutek czego częściej ulega oddziaływaniu mas powietrza z zachodu co stanowi, klimat umiarkowany.

Klimatyczną osobliwością środkowej Polski, są chłodne dni na wiosnę, kiedy dociera do nas powietrze arktyczne oraz ciepłe i słoneczne lato, wywołane przez masy zwrotnikowe. Średnia temperatura przekracza nieco 8° C, przy przeciętnie najchłodniejszym styczniu (-3° C) i najcieplejszym lipcu (19° C). Można przyjąć, że na omawianym terenie w ciągu około 45% dni pogodę kształtują masy powietrza polarnomorskiego (w lecie do 60 %, wiosną ponad 30 %). W ciągu około 38 % dni panują masy powietrza polarne kontynentalnego, a przez 10 % dni - masy powietrza arktycznego(najczęściej wiosną) Powietrze zwrotnikowe występuje bardzo rzadko i przynosi niezwykle w danej porze okresy ciepła (najczęściej jesienią).

W przebiegu rocznym najmniej energii promieniowania całkowitego słońca dochodzi do powierzchni ziemi w grudniu, a najwięcej w czerwcu. Charakterystyczną cechą przebiegu zachmurzenia jest wyraźny rytm roczny z maksimum w zimie (około 7,5 w skali 10-stopniowej), a minimum w ostatnich miesiącach lata (sierpień i wrzesień-5,5 w skali 10-stopniowej). W ciągu całego roku w woj. łódzkim, a więc też w gminie Pabianice jest przeciętnie 35-40 dni pogodnych (zachmurzenie mniejsze lub równe 2, w skali 10-stopniowej) oraz około 140 dni pochmurnych (zachmurzenie średnie dobowe równe lub większe niż 8). Średnia trwałość pokrywy śnieżnej wynosi od 50 do 70 dni. Przeciętna grubość pokrywy śnieżnej wynosi od kilku do kilkunastu centymetrów.

Lokalne, warunki klimatyczne są kształtowane pod wpływem rzeźby terenu, warunków gruntowo-wodnych, szaty roślinnej, zabudowy itp. Wpływ tych czynników na zróżnicowanie warunków termicznych szczególnie uwidacznia

się w dniach bezwietrznych i bezchmurnych, szczególnie o pogodzie antycyklonalnej. W czasie dni pochmurnych oddziaływanie to jest znacznie mniejsze lub nie występuje w ogóle.

Mgły obserwuje się najczęściej na terenach wilgotnych, gdzie notowane są niskie temperatury powietrza, a więc w dolinach i obniżeniach. Ilość dni z

mgłą jest stosunkowo duża, w przebiegu rocznym nierównomiernie rozłożona na poszczególne miesiące. Mgły najrzadziej występują w okresie od kwietnia do lipca, najczęściej późną jesienią, z maksimum w listopadzie i zimą.

W dolinach częstotliwość występowania mgieł jest większa. Klimat powiatu cechuje dość duża wietrzność. Przeważają wiatry o prędkościach niewielkich w granicach do 4 m/sek., przy czym większe prędkości osiągają wiatry zimą i wiosną niż latem i jesienią. Cisze, których częstotliwość jest znaczna – średnio w roku ponad 13 %, najczęściej występują latem i jesienią.

Przeważającymi kierunkami wiatrów dla gminy (podobnie jak dla całego kraju) są wiatry zachodnie, na który przypada około 48 % ogólnej sumy wiatrów. Najmniej licznie reprezentowane są wiatry o kierunkach: północnym i południowo-wschodnim, po około 5 %. Średnia prędkość wiatru w roku wynosi 3,6 m/sek.

Wody powierzchniowe i podziemne

1. Wody powierzchniowe

Obszar gminy Pabianice należy do dorzecza Odry. Główne rzeki jakie przepływają przez teren Gminy:

- Ner - rzeka, na wysoczyźnie Łaskiej i Kotlinie Kolskiej,
- Dobrzyńka- rzeka Wyżyny Łódzkiej, lewy dopływ Neru. Źródła rzeki znajdują się we wsi Górki Duże, zaś ujście w granicach administracyjnych Łodzi,
- Pabianka - jeden z większych jej dopływów Dobrzyńki,
- Wrząca – źródła jej znajdują początek w mieście Zgierz (ul. Mokra), natomiast ujście znajduje w rzece Sokołówce.

Długość cieków podstawowych na terenie powiatu pabianickiego

Rzeka	Długość [mb]	Uregul. [mb]	Nie uregul.[mb]	Odbiornik
Ner	1350	-	1350	Warta
	2760	15355	12105	Warta
Wrząca	12300	7720	4580	Ner
Dobrzyńka	10166	3157	7009	Ner
Pabianka	7620	1665	5955	Dobrzyńka

Zbiorniki retencyjne zwiększają zasoby wodne w zlewni. Na terenie gminy występuje 7 zbiorników:

1-Rydzyny I- rów o powierzchni zalewu wynoszącej 0,4 ha i pojemności 4,1 tys. m³,

2-Rydzyny II- rów R – D- 37, o powierzchni zalewu wynoszącej 1,4 ha i pojemności 20,4 tys. m³,

3-Rydzyny IV- rów R – 4, o powierzchni zalewu - 1,4 ha i pojemności - 20,4 tys. m³.

4-Śloneczna Polana- zbiornik na rowie melioracyjnym, o powierzchni do 5 ha nr aneksu 28/A, w miejscowości Pawlikowice.

5-Pawlikowice -zbiornik na rowie melioracyjnym, o powierzchni do 5 ha, .

6-Dąbrowa II-zbiornik o powierzchni do 5 ha w miejscowości Pawlikowice.

7-Cukrowizna- zbiornik o powierzchni 0,40 ha i pojemności 5200 m³, w miejscowości Rydzyny.

Pozostałe zbiorniki wodne znajdują się w dorzeczu Warty, w Leśnictwach Rydzyny, Dąbrowa lub Mogilno.

- Rydzyny (pow. 0,02 ha, poj. 300 m³, m. Rydzyny)
- Dąbrowa (pow. 0,03 ha, poj. 450 m³, m. Pawlikowice),
- Dąbrowa I (pow. 0,02 ha, poj. 300 m³, m. Ślądkowice),
- Mogilno (pow. 0,03 ha, poj. 360 m³, m. Dobroń Mały),
- Obiekt nr 9 (pow. 1,36 ha, poj. 8 m³, m. Rydzyny),
- Obiekt nr 10 (pow. 0,46 ha, poj. 4,1 m³, m. Rydzyny),
- Obiekt nr 12 (pow. 0,45 ha, poj. 4,5 m³, m. Rydzyny).

Pozostałe zbiorniki wodne znajdują się w dorzeczu Warty, w Leśnictwach Rydzyny, Dąbrowa lub Mogilno.

- Rydzyny (pow. 0,02 ha, poj. 300 m³, m. Rydzyny)
- Dąbrowa (pow. 0,03 ha, poj. 450 m³, m. Pawlikowice),
- Dąbrowa I (pow. 0,02 ha, poj. 300 m³, m. Ślądkowice),
- Mogilno (pow. 0,03 ha, poj. 360 m³, m. Dobroń Mały),
- Obiekt nr 9 (pow. 1,36 ha, poj. 8 m³, m. Rydzyny),
- Obiekt nr 10 (pow. 0,46 ha, poj. 4,1 m³, m. Rydzyny),
- Obiekt nr 12 (pow. 0,45 ha, poj. 4,5 m³, m. Rydzyny).

Na terenie gminy występuje obiekt retencji korytowej - Szynkielew. Wielkość tego obiektu wynosi 6237 m³. Stan techniczny oceniono jako zadowalający.

2. Wody podziemne

Czwartorzędowy poziom wodonośny charakteryzuje się napiętym zwierciadłem wody. Zwierciadło swobodnie występuje miejscami w dolinie Dobrzyńki. Wody czwartorzędowe stabilizują się w rejonie Hermanowa na rzędnych od 165 do 180 m.n.p.m.. Ich spływ odbywa się z wysoczyzny w kierunku dolin rzecznych.

Górnokredowy poziom wodonośny prowadzi wody w ośrodku szczelinowym, związanym ze stropowymi partiami utworów węglanowych. Dla większości rejonu gminy Pabianice przyjęto, że strefa intensywnego krążenia wód sięga średnio ok. 150 m..

Spływ wód podziemnych górnokredowego poziomu wodonośnego odbywa się z wysoczyzny w kierunku zbliżonym do północnego oraz w kierunku Pabianic, gdzie większość ujęć eksploatuje wody górnokredowe. Rzędne tych wód występują na głębokości od 190 do 170 m..

Dolnokredowy poziom wodonośny – w obrębie gminy występuje Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP) Niecki łódzkiej (KL) nr 401. Jest to dolnokredowy zbiornik o wodach krążących w ośrodku szczelinowo-porowym i szczelinowym do głębokości 800 m, którego południowo-zachodnia granica

przebiega przez tere gminy, po czym ograniczony jest dopiero wychodniami podkenozoicznymi wału kujawsko-pomorskiego, już za granicami gminy. Zwierciadło wód dolno kredowych stabilizuje się na głębokości ok. 24 m. Poziom ten nie jest ujmowany na terenie gminy z uwagi na brak potrzeb i słabą dostępność.

Wybrane utwory

Lp.	Nr porządkowe w zestawieniu profili geologicznych	Miejscowość	Użytkownik	Ujęty poziom	Głębokość	Zasoby eksploatacyjne
1	1	Okotowice	Ogródki działkowe	Kreda górna	70 m.	Q = 92,5 m ³ /h S = 5,3 m.
2	3	Porszewice	ŁPOL „LAS”	Kreda górna	59 m.	Q = 20 m ³ /h S = 7,8 m.
3	7	Żytowice	Wodociąg wiejski (awaryjny)	Kreda górna	72 m.	Q = 51 m ³ /h S = 3,9 - 4,9 m.
4	8	Żytowice	Wodociąg wiejski	Kreda górna	52 m.	Q = 51 m ³ /h S = 3,9 - 4,9 m.
5	14	Wymystów	Wodociąg wiejski	Kreda górna	52 m.	Q = 37 m ³ /h S = 12,5 m.
6	15	Porszewice	ŁPOL „LAS”	Czwartorzęd	45,2 m.	Q = 38,5 m ³ /h S = 2 m.
7	16	Porszewice	Szkoła Podstawowa	Czwartorzęd	35,8 m.	?
8	17	Porszewice	Państwowy Dom Dziecka	Kreda	55 m.	Q = 3,1 m ³ /h S = 8,5 m.
9	19	Górka Pabianicka	Wodociąg wiejski	Czwartorzęd	55 m.	Q = 31 m ³ /h S = 6,4 m.
10	20	Górka Pabianicka	Wodociąg wiejski	Kreda górna	129 m.	Q = 32 m ³ /h S = 55,5 m.
11	46	Hermanów	Ujęcie wodociągowe Hermanów	Kreda górna	130 m.	Q = 60 m ³ /h S = 5 m.
12	47	Hermanów	Ujęcie wodociągowe Hermanów	Kreda górna	100 m.	Q = 90 m ³ /h S = 1,5 m.
13	48	Hermanów	Studnia publiczna	Kreda górna	100 m.	Q = 220 m ³ /h S = ? m.
14	59	Władysławów	Wodociąg m.Pabianice	Kreda	100 m.	Q = 109 m ³ /h S = 13,7 m.
15	60	Pawlikowice	Pracownicze ogródki działkowe	Kreda górna	56 m.	Q = 50 m ³ /h S = 9,5 m.
16	61	Pawlikowice	Szkoła	Czwartorzęd	31,5 m.	Q = 18 m ³ /h S = 2,4 m.
17	94	Rydziny	Wodociąg wiejski	Kreda górna	81 m.	Q = 31 m ³ /h S = 6,4 m.
18	95	Rydziny	Wodociąg wiejski	Kreda górna	80 m.	Q = 32 m ³ /h S = 55,5 m.

Przejawem aktywności wód podziemnych na i terenie gminy są liczne obszary źródliskowe. Wyptywy te wiążą się z doliną Dobrzyńki, a także dolinkami pobocznymi. W rejonie Rydzyn występują, także wody artezyjskie związane z piaskami i żwirami wodnolodowcowymi jak też z uszczelinowionymi utworami węglowodanowymi.

W północnej i południowej części gminy Pabianice podstawową linią podziału hydrograficznego jest dział III rzędu dzielący systemy Neru i Grabi. Linią wododziałową IV rzędu wydzielono zlewnię Dobrzyńki zaś dział V rzędu wyodrębnia niewielką zlewnię dopływów Dobrzyńki (Pabianka, Bychlewka). Linie te mają przebieg pewny.

Szata roślinna i świat zwierzęcy

Na terenie gminy Pabianice lasy i grunty leśne zajmują powierzchnię 1 634 ha, co stanowi 18,6% ogólnej powierzchni gminy. Wchodzą one w skład przyrodniczo - leśny VI Krainy Małopolskiej, Dzielnicy Łódzko - Opoczyńskiej. Lasy występujące na terenie gminy to kompleksy III kategorii zagrożenia pożarowego w ilości 292 ha.

Dwa duże kompleksy lasów państwowych to: uroczysko Porszewice na północy gminy i uroczysko Rydzyny na południu. Są to lasy głównie na siedliskach boru mieszanego świeżego i boru mieszanego wilgotnego.

Bór mieszany świeży - występuje na utworach piaszczystych. W runie dominuje borówka czernica oraz występują rośliny zielne (poziomka siódmaczek, konwalijka, konwalia) oraz paprocie najczęściej orlica. Drzewostan to głównie sosna I/II bonitacja dodatkowo także świerk, a w domieszce dąb bezszypułkowy, brzoza a także jodła i miejscami buk oraz modrzew. Podszyt tworzą samosiewy gatunków drzewiastych występujących w drzewostanie oraz kruszyna, jałowiec, jarzębina. Bór mieszany świeży różni się od siedlisk borowych tym, że w warstwie drzew występują gatunki liściaste (dąb i buk oraz jodła).

Bór mieszany wilgotny - występuje na utworach piaszczystych z płytkim lub średnio głębokim poziomem wód gruntowych, których lustro znajduje się na głębokości 0,7-2,0 m p.p.t. W runie rosną: borówka czernica, orlica, trzęślica i mchy, niekiedy borówka bagienna i bagno zwyczajne, a w najbardziej wilgotnych fragmentach także torfowce. Drzewostan to sosna I/II bonitacji, a w domieszce dąb, brzoza omszona, osika. Podszyt złożony głównie z kruszyny, wierzb krzaczastych oraz podrostów gatunków drzewiastych.

W miejscowościach Wysieradz, Żytowice i Janowice występują w większości lasy prywatne.

Ważne są również obszary zieleni przyrzecznej i śródpolnej. Stanowią je małe enklawy lasów i zadrzewień rozpowszechnione głównie na terenach takich miejscowości jak: Wola Żytowska, Okołowice, Rydzyny, Jadwinin, Pawlikowice i Hermanów. Drzewostan stanowią głównie olchy z domieszka brzozy, jesionu i osiki.

Jeżeli chodzi o różnorodność występowania gatunków zwierząt, na terenie gminy występują zwierzęta łowne takie jak: dzik, sarna, daniel, jenot, zając, bażant, kuropatwa, dzika kaczka, słonka.

7. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTAŁEŃ STUDIUM

Brak Studium, który jest instrumentem realizacji celów i zadań władzy i

społeczności lokalnej, może prowadzić do chaosu przestrzennego oraz nasilenia się konfliktów pomiędzy potrzebami ochrony środowiska, a potrzebami rozwoju gospodarczego. Szczególnie niekorzystne byłoby zaniechanie realizacji działań w zakresie systemu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania systemów przyrodniczych.

Brak Studium, to sytuacja, w której świadome działanie i wykorzystanie środków finansowych na planowy rozwój przestrzenny i społeczno – gospodarczy jednostek osadniczych będzie utrudnione lub wręcz niemożliwe. Dotyczy to przede wszystkim działań i środków skierowanych na ochronę istniejących zasobów przyrodniczych i kulturowych, rekultywację terenów zdegradowanych czy poprawę standardów życia i zamieszkania ludności.

Istotnymi zagadnieniami z tego zakresu są problemy związane z:

- ekspansją urbanizacji na tereny otwarte,
- presją inwestycyjną na tereny objęte różnymi formami ochrony,
- nasileniem ruchu komunikacyjnego i związanym z tym wzrostem zanieczyszczeń komunikacyjnych i pogorszeniem się klimatu akustycznego,

Przy założeniu braku realizacji ustaleń Studium należy przyjąć, iż stan środowiska obszaru objętego opracowaniem, krajobrazu, istniejących ekosystemów itp. będzie ulegał wprawdzie powolnemu ale postępującemu pogarszaniu się.

Prawidłowo realizowany rozwój gospodarczy, przestrzenny i społeczny gminy Pabianice, powinien uwzględniać ochronę środowiska naturalnego oraz eliminować wszystkie zagrożenia mogące zakłócić jego funkcjonowanie.

W przypadku braku realizacji działań zawartych w Studium przewidzieć można m.in. następujące skutki:

- 1) w zagospodarowaniu przestrzennym:
  - brak ładu przestrzennego, brak miejsc wypoczynku i miejsc spotkań mieszkańców, organizacji imprez kulturalnych, gminnych, sportowych itp.,
  - brak możliwości rozwoju budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego na obszarach do tych funkcji przeznaczonych.
- 2) w sferze gospodarczej:
  - brak możliwości rozwoju gospodarczego,
  - brak zainteresowania terenem gminy inwestorów zewnętrznych.
- 3) w sferze społecznej:
  - pogłębianie się marazmu i zwiększająca się liczba mieszkańców dotkniętych wykluczeniem społecznym,

- pogłębianie się bezrobocia i braku możliwości rozwoju własnej działalności gospodarczej,
- brak wystarczającego dostępu do właściwej infrastruktury mieszkaniowej, usługowej, oświatowej, kulturalnej i rekreacyjno-wypoczynkowej.

Analizując powyższe ewentualne skutki braku realizacji zapisów Studium wysuwa się wniosek, że zaniechanie przewidzianych do realizacji w Studium działań będzie negatywnie oddziaływać na dalszy rozwój gminy Pabianice.

Najważniejsze skutki mogą wystąpić w sferze społecznej oraz w sferze ochrony przyrody oraz poprzez brak inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej.

W związku z rozwojem gospodarczym regionu, wzrostem inwestycji przemysłowych i poziomu konsumpcji, zwiększającą się presją na obszary cenne przyrodniczo i nieurbanizowane, brak realizacji zapisów Studium może prowadzić do znaczącego pogorszenia się elementów środowiska.

Wszystkie działania zaproponowane do realizacji w ramach Studium mają na celu poprawę stanu środowiska na terenie gminy Pabianicei tym samym pozytywnie wpływać będą na zdrowie człowieka.

W przypadku gdy zapisy, ustalenia oraz zakazy i nakazy zawarte w Studium nie zostaną wdrożone - negatywne trendy oddziaływania na środowisko mogą się pogłębiać, a zanieczyszczenie środowiska wzrastać.

8. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Zanieczyszczenie wód powierzchniowych

Na terenie gminy Pabianice Istnieją 3 punkty pomiarowo – kontrolne monitoringu wód powierzchniowych

- na rzece Ner – w Józefowie (poniżej wylotu ścieków z GOŚ w Łodzi), w którym badany jest odcinek rzeki 97,2 km,
- 2 punkty na rzece Dobrzyńka :
  - w Potaźni, odcinek 10,7 km,
  - w Łaskowicach (ujście rzeki Ner), badano 0,1 km.

W profilu w miejscowości Potaźnia rzeka Dobrzyńka charakteryzowała się znaczną czystością. Odpowiadała III klasie czystości.

Ze wszystkich kontrolowanych parametrów tylko trzy (azotany, azotyny, ogólna liczba bakterii coli) miały wartości klasy IV, co wskazuje na prawdopodobny zrzut ścieków komunalnych z nielegalnych źródeł.

W punkcie kontrolnym w Łaskowicach poszczególne wskaźniki przyjmowały mniej korzystne wartości niż w profilu Potaźnia.

Według ogólnej klasyfikacji woda w rzece spełniała wymogi klasy IV. O przynależności do klasy wód niezadawalającej jakości zdecydowały stężenia parametrów tlenowych (tlen rozpuszczony, BZT5, ChZT-Cr), biogennych (azotu Kjeldahla, azotynów) barwy oraz zanieczyszczeń sanitarnych (ogólna liczba bakterii coli, liczba bakterii coli typu fekalnego).

Stopień zanieczyszczeń może być powodowany niekontrolowanymi zrzutami ścieków bytowo- gospodarczych oraz nieszczelnymi szambami.

Zestawienie danych do klasyfikacji oraz ocena stanu/potencjału ekologicznego w punktach oraz dla Jednolitych Części Wód (JCW) monitoringu diagnostycznego i operacyjnego, przedstawia się następująco:

Nazwa JCW	Kategoria wód	Powiaty na obszarze badanej JCW	Ocena stanu ekologicznego w badanej JCW	Ocena potencjału ekologicznego w badanej JCW	Ocena stanu Chemicznego w badanej JCW	Stan Jednolitej części wód
Ner od Dobrzyńki do Kanału Zbylczyckie-go	rzeka naturalna	m. Łódź, łęczycki, pabianicki, poddębicki	Umiarko-wany	-	poniżej dobrego	Zły
Ner do Dobrzyńki	rzeka naturalna	m. Łódź, łódzki wschodni, pabianicki	Umiarko-wany	-	-	-

Zanieczyszczenie wód podziemnych

Badanie jakości wód podziemnych w gminie Pabianice odbywało się w jednym punkcie obserwacyjno - pomiarowym w miejscowości Władysławów. Charakterystykę (wraz ze wskaźnikami decydującymi o klasie czystości) punktu pomiarowo – kontrolnego w miejscowości Władysławów w poziomie wodonośnym kredy górnej (wg WIOŚ) w latach 2004 –2006 i 2009 przedstawiono w poniższej tabeli.

Rok	2004	2005	2006	2009
Klasa czystości	II	III	IV	I
Wskaźniki decydujące o klasie czystości	Amoniak, temperatura, wapń, żelazo	Amoniak, żelazo, mangan	Amoniak	Temperatura, amoniak, mangan, magnez, miedź, rtęć, nikiel, potas, żelazo, arsen, bor, selen, kadm, chlor, chrom, glin

Zasoby wód podziemnych pokrywają w pełni zapotrzebowanie na wodę w gminie Pabianice.

Do wodociągu gminnego woda dostarczana jest z trzech stacji wodociągowych:

Ujęcia wody dla potrzeb komunalnych na terenie gminy (wg Urzędu Gminy) znajdują się:

w Górcie Pabianickiej:

- Czwartorzęd, o głębokości 55 [m] i wydajności 31 [m³/h]
- Czwartorzęd o głębokości 60 [m] i wydajności 24,8 [m³/h]
- Kreda górna o głębokości 129 [m] i wydajności 32[m³/h]

w Żytowicach:

- Kreda górna o głębokości 72 [m] i wydajności 80,3 [m³/h]
- Kreda górna o głębokości 72 [m] i wydajności 80,3 [m³/h]

w Rydzynach:

- Kreda górna o głębokości 80 [m] i wydajności 100 [m³/h]
- Kreda górna o głębokości 81 [m] i wydajności 142 [m³/h]

Zanieczyszczenie gleb

Przedmiotem badań były także użytki zielone doliny Neru i rzeki Dobrzyńki. Przeprowadzone badania stanu zanieczyszczenia metalami ciężkimi gleby wykazały zanieczyszczenia w dolinie Neru i Dobrzyńki, głównie miedzią, chromem, cynkiem i kadmem.

W latach 2003-2006 Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Łodzi wykonała badania gleb na terenie powiatu pabianickiego (także na terenie gminy Pabianice), z których wynika, iż przeważają użytki rolne o kwaśnym i bardzo kwaśnym odczynie gleby, średniej zawartości fosforu, niskiej zawartości potasu oraz średniej zawartości magnezu. Badania powyższe wskazują na znaczny udział gleb zdegradowanych z powodu nadmiernego zakwaszenia oraz zubożenia w podstawowe składniki pokarmowe dla roślin.

Stan zanieczyszczenia powietrza

Emisje zanieczyszczeń do powietrza możemy podzielić na:

- 1) emisje punktową pochodzącą ze zorganizowanych źródeł w wyniku energetycznego spalania paliw i przemysłowych procesów technologicznych;

Z pośród głównych zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery ze źródeł punktowych największy udział ma dwutlenek siarki.

Na terenie Gminy brak jest tak dużych podmiotów, które emitowałyby do powietrza zanieczyszczenia z procesów spalania paliw czy technologii przemysłowych.

- 2) emisje liniową – komunikacyjną pochodzącą głównie z transportu samochodowego, kolejowego, wodnego i lotniczego;

Substancje emitowane z silników pojazdów oddziałują na stan czystości powietrza szczególnie w najbliższym otoczeniu dróg, a ich wpływ maleje wraz z odległością.

Wśród głównych zanieczyszczeń emitowanych ze źródeł liniowych przeważa tlenek węgla. Jego udział masowy w emisji ze źródeł liniowych wynosi ponad 40%.

3) emisje powierzchniową (niską), w skład której wchodzi zanieczyszczenia komunalne z palenisk domowych, gromadzenia i utylizacji ścieków i odpadów.

W gminie Pabianice do powietrza emitowane są przede wszystkim zanieczyszczenia z lokalnych kotłowni węglowych i palenisk domowych, a także gazy przez podmioty gospodarcze i inne jednostki organizacyjne korzystające ze środowiska.

Największy strumień masy w emisji powierzchniowej w powiecie pabianickim, a zatem i na terenie gminy Pabianice, stanowi pył zawieszony PM10, którego udział równa się 43,4%. Pozostałe strumienie wynoszą odpowiednio:

- 28,5% - tlenek węgla,
- 18,1% - dwutlenek siarki,
- 10% - dwutlenek azotu.

Poważne awarie przemysłowe

Nadzwyczajne zagrożenia dla środowiska oraz człowieka mogą mieć miejsce w wyniku:

- prowadzenia działalności przemysłowej z udziałem substancji niebezpiecznych,
- transportu materiałów i substancji niebezpiecznych,
- celowej działalności człowieka związanej z pozbywaniem się, w sprzeczności z przepisami substancji lub materiałów niebezpiecznych.

Zapisy zmiany Studium, jak i określone tym projektem zagospodarowanie obszaru nie stwarzają bezpośredniego ryzyka wystąpienia poważnych awarii. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii na terenie gminy Pabianice może wystąpić wyłącznie w wyniku transportu – w szczególności substancji lub materiałów niebezpiecznych.

9. OCHRONA ŚRODOWISKA ISTOTNA Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI USTALEŃ STUDIUM DOTYCZĄCA OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŚNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Cele ochrony przyrody to utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów, zachowanie różnorodności biologicznej, zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego, zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin i zwierząt wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony.

Na terenie gminy Pabianice funkcjonują różne formy ochrony przyrody i są to: pomniki przyrody, użytek ekologiczny i obszary chronionego krajobrazu.

1. Pomniki przyrody

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzska, skałki, jary, głazy narzutowe.

Pomniki przyrody występujące na terenie gminy:

L.p.	Lokalizacja obiektu	Przedmiot ochrony	Opis chronionego obiektu	Obwód na wysokości 1,3 m.	Data utworzenia	Podstawa prawna
1.	Okołowice, przy drodze łączącej Okołowice z drogą Konstąntynów-Pabianice	Pojedyncze drzewo	Klon zwyczajny	258	1991-12-16	Rozporządzenie Nr 12/91 Wojewody Łódzkiego z dnia 16 grudnia 1991 r. Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 11, poz. 235 z 31 grudnia 1991 r.
2.	Okołowice, przy drodze łączącej Okołowice z drogą Konstąntynów-Pabianice	Pojedyncze drzewo	Klon zwyczajny	400 cm	1991-12-16	Rozporządzenie Nr 12/91 Wojewody Łódzkiego z dnia 16 grudnia 1991 r. Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 11, poz. 235 z 31 grudnia 1991 r.
3.	Piątkowisko grunty RSP-przy drodze	Pojedyncze drzewo	Jesion wyniosły	361 cm	1990-01-10	Zarządzenie Nr 8/90 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 10 stycznia 1990 r. Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 3, poz. 24
4.	Piątkowisko, park wiejski RSP	Pojedyncze drzewo	Buk pospolity	275 cm	1993-11-12	Rozporządzenie Nr 10/93 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 listopada 1993 r.
5.	Piątkowisko park wiejski	Pojedyncze drzewo	Klon srebrzysty	375 cm	1993-11-12	Rozporządzenie Nr 10/93 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 listopada 1993 r.
6.	Okołowice przy drodze	Pojedyncze drzewo	Dąb szypułkowy	456 cm	1990-01-10	Zarządzenie Nr 8/90 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 10 stycznia 1990 r. Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 3, poz. 24
7.	Porszewice park wiejski	Pojedyncze drzewo	Lipa drobnolistna	410 cm	1993-11-12	Rozporządzenie Nr 10/93 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 listopada 1993 r.
8.	Porszewice park wiejski	Pojedyncze drzewo	Dąb szypułkowy	305 cm	1993-11-12	Rozporządzenie Nr 10/93 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 listopada 1993 r.
9.	Porszewice park wiejski	Pojedyncze drzewo	Cyprysik groszkowy	175 cm	1993-11-12	Rozporządzenie Nr 10/93 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 listopada 1993 r.
10.	Porszewice	Pojedyncze drzewo	Klon	300 cm	1993-11-12	Rozporządzenie Nr 10/93

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PABIANICE

	park wiejski	cze drzewo	srebrzysty			Wojewody Łódzkiego z dnia 12 listopada 1993 r.
11	Porszewice park wiejski	Pojedyn cze drzewo	Choina kanadyjska	390 cm	1993-11-12	Rozporządzenie Nr 10/93 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 listopada 1993 r. Łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników
12	Porszewice park wiejski	Pojedyn cze drzewo	Kasztanowi ec zwyczajny	255 cm	1993-11-12	Rozporządzenie Nr 10/93 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 listopada 1993 r.
13	Porszewice park wiejski	Pojedyn cze drzewo	Tulipanowi ec am.	170 cm	1993-11-12	Rozporządzenie Nr 10/93 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 listopada 1993 r.
14	Porszewice park wiejski	Pojedyn cze drzewo	Lipa drobnołistn a	305 cm	1993-11-12	Rozporządzenie Nr 10/93 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 listopada 1993 r.
15	Porszewice park wiejski	Pojedyn cze drzewo	Lipa drobnołistn a	300 cm	1993-11-12	Rozporządzenie Nr 10/93 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 listopada 1993 r.
16	Porszewice park wiejski	Pojedyn cze drzewo	Lipa drobnołistn a	375 cm	1993-11-12	Rozporządzenie Nr 10/93 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 listopada 1993 r.
17	Rydziny, L- ctwo Rydziny oddz. 105 g dz. Nr 665		43 Daglezje zielone		2001-08-08	Rozporządzenie Nr 47/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 8 sierpnia 2001 r.
18	Rydziny, L- ctwo Rydziny oddz. 150 g dz. Nr 665	Pojedyn cze drzewo	Buk pospolity	510 cm	2001-08-08	Rozporządzenie Nr 47/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 8 sierpnia 2001 r.

Źródło: Zestawienie tabelaryczne „Formy ochrony przyrody”, stan na dzień:
23.03.2011.

2. Użytek ekologiczny

W gminie Pabianice znajduje się jeden użytek ekologiczny, który definiuje się jako zastępująca na ochronę pozostałość ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej - naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania. Utworzony on został 8 sierpnia 2001 r. Rozporządzeniem nr 49/2001 Wojewody Łódzkiego z dn. 08.08.2001 (Dz. Urz. W. Ł. Nr 162, poz. 2242, z 2001). Jest to teren podmokły z licznymi zastoiskami wody o charakterze bagiennym, przyległy do rzeki Ner, na którym postępuje naturalna sukcesja wtórna. Następuje tu:

- ochrona miejsc bytowania ptactwa wodnego i błotnego,
- ochrona i zachowanie swoistych zespołów przyrodniczych charakterystycznych dla terenów podmokłych i okresowo zalewanych.

Użytek ten ma duże znaczenie dla zachowania zasobów genowych i typów środowisk niezbędnych dla zapewnienia ciągłości istnienia ekosystemów i różnorodności genowej. Położony jest on w Okołowicach, Leśnictwo Smulsko, oddział 452 b, na działce o numerze ewidencyjnym 225/4.

Jego powierzchnia wynosi obecnie 2,83 ha. Nad obszarem nadzór sprawuje Wydział Ochrony Środowiska Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego, Nadleśnictwo Grotniki.

3. Obszary Chronionego Krajobrazu

Obszary Chronionego Krajobrazu, w gminie Pabianice, obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, czasem pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Należy do nich Obszar Chronionego Krajobrazu „Środkowej Grabi”, który bezpośrednio graniczy z gminą Pabianice.

Na terenie gminy Pabianice planowane jest powstanie przyrodniczych obszarów ochronnych, według Planu Zagospodarowania Przestrzennego, takich jak:

- Obszar Chronionego Krajobrazu „Doliny Neru”,
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Górnego Neru”,
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Tuszyńsko – Dłutowsko-Grabiański”

9.2. Obiekty i obszary zabytkowe podlegające konserwatorskiej ochronie

1. Obiekty i obszary zabytkowe wpisane do rejestru zabytków

Wg wykazu zabytków wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych woj. łódzkiego, stan na 31.12.2010 r. w gminie Pabianice jedynie w miejscowości Porszewice wpisano:

- park, pocz. XX w., nr rej. A/305 z 06.12.1984,
- willa, nr 18F, 1911-12, nr rej. A/38 z 05.06.2007.

2. Obiekty i obszary zabytkowe wpisane do gminnej ewidencji zabytków

Na terenie gminy Pabianice wyróżniono następujące obiekty:

Bychlew:

- Dom nr 22, wł. Feliks Klimek   drewniany, pocz. XX w. (zachowany),
- Dom nr 25, wł. Jan Błoch   drewniany, pocz. XX w. (zachowany),
- Dom nr 31, wł. Łukasz Pietryka   drewniany, pocz. XX w. (zachowany),
- Dom nr 33   drewniany, k. XIX w. (zachowany),
- Dom nr 34, wł. Mateusz Błoch   drewniany, k. XIX w. (nie zachowany),
- Dom nr 70, wł. Jan Kaźmierczka   drewniany, k. XIX w. (zachowany),
- Dom nr 71, wł. Antoni Tłoczek   drewniany, k. XIX w. (zachowany).

Górka Pabianicka:

- Zespół Kościoła par. p.w. Ś.Ś. Marcina i Marii Magdaleny:

- kościół murowany, 1872-1875, odnowiony 1960,
- plebania murowana, 1890 r.,
- dom parafialny murowany, k. XIX w.

Pawlikowice:

- Dom nr 18, wł. Bronisław Brzozowski drewniany, 1936 r. (nie zachowany),
- Dom nr 30, wł. W. Jarmakowski drewniany, 1 ćw. XX w. (zachowany),
- Dom nr 31, wł. Kazimierz Jakubczak drewniany, 4 ćw. XIX w. (nie zachowany),
- Dom nr 32, Wł. Jarmakowska drewniany, 4 ćw. XIX w. (nie zachowany).

Piątkowisko:

- Dom nr 50, wł. Józef Jaksza drewniany, 3 ćw. XIX w. (nie zachowany)

Porszewice:

- Dom Steinerta, ob. Dom Nauczyciela drewniany, 1 ćw. XX w., (zachowany),
- Dom Steinerta, ob. szkoła szachulcowy, 1 ćw. XX w. (zachowany).

Rydzyny:

- Zagroda nr 94, wł. Kazimierz Matejko (zachowana),
  - dom drewniany, pocz. XX w.
  - budynek gospodarczy drewniany, 1 ćw. XX w.
- Dom nr 55, wł. Jan Szewski drewniany, pocz. XX w. (nie zachowany),
- Dom nr 56, wł. Kazimierz Grelus drewniany, 3 ćw. XIX w. (nie zachowany),
- Dom nr 59, wł. Antoni Pasejna drewniany, 4 ćw. XIX w. (zachowany),
- Dom nr 62, wł. Henryk Bujnowicz drewniany, 1 ćw. XX w. (zachowany),
- Dom nr 66, nieużytkowany drewniany, 4 ćw. XIX w. (zachowany),
- Dom nr 75, wł. Mirosław Nowak murowany, k. XIX w. (nie zachowany).

Żytowice:

- Dom nr 5, wł. Kazimierz Kałużny murowany, 1 ćw. XX w. (nie zachowany)

*

* *

Na uwagę zasługują również budynki użyteczności publicznej:

kościół:

- kościół w Górcie Pabianickiej, murowany, wzniesiony w 1875 r. na miejscu wcześniejszego, drewnianego, który spłonął 26 lipca 1858 r. Usytuowany na wzniesieniu, jest wyjątkowo eksponowany na tle otaczającego go krajobrazu,
- kościół w Pawlikowicach p.w. Św. Józefa, usytuowany na granicy administracyjnej, wybudowany tuż po II wojnie światowej.

oraz:

- budynek szkolny w Porszewicach w konstrukcji szkieletowej – szachulcowej, pierwotnie dom mieszkalnym usytuowany w zespole domów mieszkalnych, letniskowych, na obszarze parku wiejskiego, założonego na początku XX wieku,
- dawny budynek szkolny w Janowicach, obecnie dom mieszkalny,
- szkoły i strażnice OSP, często przebudowane i rozbudowane w okresie późniejszym, nie reprezentują istotnych wartości formalnych (np. budynek szkoły w Rydzynach, obecnie dom mieszkalny).

Ochronie konserwatorskiej podlegają cmentarze, w tym:

czynne:

- w Górcie Pabianickiej, pięknie położony na wzniesieniu,
- w Paliwkowicach (dawniej ewangelicki)

opuszczone :

- w Rydzynach cmentarz ewangelicki,
- w Wysieradzu,

i ślady cmentarzy:

- w Kudrowicach,
- w Piątkowisku

Na obszarze gminy Pabianice znajdują się trzy parki wiejskie:

- dwa w Piątkowisku, objęte ochroną prawną na mocy uchwały Nr X/41/85 Rady Narodowej Miasta Łodzi z dnia 23 września 1985 r.
- w Porszewicach, o powierzchni 31 ha, założony na terenie majątku Bruno Celicha (1911 r.), następnie rozparcelowanego, stał się terenem letniskowym.

9.3. Stanowiska archeologiczne

O bogatej przeszłości ziem, na których położony jest teren gminy Pabianice świadczą ślady w postaci bardzo licznie występujących stanowisk archeologicznych.

Ich liczba i rozmieszczenie mają istotny wpływ za sposób zagospodarowania i wykorzystania terenu oraz na ochronę istniejących warunków naturalnych.

Obszary istniejących i potencjalnych stanowisk archeologicznych objęte są strefą ochrony archeologicznej

W strefie ochrony archeologicznej obowiązuje przeprowadzenie nadzorów archeologicznych przy wszelkich inwestycjach związanych ze zmianą zagospodarowania terenu tam gdzie prowadzone będą roboty ziemne. Na prowadzenie nadzorów archeologicznych należy uzyskać pozwolenie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. O pozwolenie należy wystąpić nie później niż 21 dni przed rozpoczęciem inwestycji. W sytuacji ujawnienia nowego stanowiska archeologicznego w obszarze ochrony archeologicznej wymagane jest wykonanie badań archeologicznych. W takiej sytuacji

wszelkie prace budowlane powinny zostać przerwane, a teren udostępniony do badań archeologicznych. Wszystkie nowoodkryte stanowiska archeologiczne należy oznaczyć, zabezpieczyć i powiadomić Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Dopuszczalne jest powiększenie strefy ochrony archeologicznej po odkryciu nowych stanowisk i wciągnięciu ich do ewidencji zabytków archeologicznych.

Wykaz stanowisk archeologicznych znajdujących się w ewidencji zabytków archeologicznych:

L.p.	Nr obszaru AZP	Nr na obszarze	Miejscowość	Nr w miejscowości	Kultura	Chronologia
1	67-49	1	Żytowice	1	łużycka	nieokreślona
2	67-49	2	Żytowice	2	przeworska	nieokreślona
3	67-49	3	Żytowice	2	polska	NŻ
4	67-49	4	Żytowice	3	polska	NŻ
5	67-49	5	Żytowice	8	łużycka	nieokreślona
6	67-50	44	Żytowice	5	NŻ	XVI - XVII
7	67-50	91	Żytowice	6	łużycka	HA
8	67-50	43	Żytowice	4	łużycka	?
					NŻ	XVI - XVII w.
9	67-50	97	Żytowice	7	łużycka	HAD
					NŻ	XVI - XVII
10	67-50	33	Majówka	2	łużycka	?
11	67-50	34	Majówka	3	przeworska	OWR
12	67-50	35	Majówka	4	łużycka	?
13	67-50	88	Świątniki	7	NŻ	XV - XVII w.
14	67-50	89	Porszewice	6	NŻ	XV - XVII w.
15	67-50	90	Świątniki	8	NŻ	XV - XVII w.
16	67-50	38	Porszewice	3	przeworska	?
17	67-50	39	Porszewice	4	późne średn.	XIV - XV
					NŻ	XVI - XVII
18	67-50	99	Porszewice	7		pradz
19	67-50	45	Okotowice	1	trzcinecka	II EB
					łużycka	IV - V OEB
					łużycka	HaD
					wcz. średn.	XIV - XVI
20	67-50	46	Okotowice	2	przeworska	OWR
21	67-50	47	Okotowice	3	przeworska	OWR
22	67-50	48	Okotowice	4	przeworska	OWR
23	67-50	49	Okotowice	5	przeworska	OWR
					wcz. średn.	
24	67-50	50	Okotowice	6	łużycka	IV - V OEB
					późne średn.	XV - XVII w.
25	67-50	51	Okotowice	7	przeworska	OWR

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PABIANICE

					średn.	
26	67-50	78	Gorzew	191	trzcinecka	II EB
					łużycka	III EB
					łużycka	IV - V OEB
					łużycka	Ha
					średn.	XII - XIII w.
27	67-50	79	Okołówice	11	przeworska	OWR
28	67-50	80	Okołówice	12	przeworska	OWR
29	67-50	81	Okołówice	13	łużycka	IV - V OEB
30	67-50	87	Świątniki	6	NŻ	XV - XVII w.
31	67-50	9	Porszewice	5		wcz. średn.
32	67-50	2	Gorzew	2	łużycka	IV - V OEB
					łużycka	Ha
					wcz. średn.	XII - XIII w.
33	67-50	3	Gorzew	3	łużycka	?
					przeworska	?
34	67-50	4	Gorzew	4	KCS	SCHN/EB
					łużycka	III - IV EB
					łużycka	HAD
					średn.	?
35	67-50	5	Gorzew	5	trzcinecka	EB
					łużycka	?
36	67-50	6	Gorzew	6		wcz. średn.
37	67-50	7	Świątniki	4		wcz. średn.
38	67-50	8	Świątniki	5	przeworska	?
39	67-50	82	Gorzew	2	?	?
40	67-50	83	Gorzew	7	?	?
41	67-50	84	Gorzew	8	?	?
42	67-50	85	Gorzew	9	NŻ	?
43	67-50	86	Gorzew	10	?	EK / EB
44	67-50	100	Gorzew	11	NŻ	XVI - XVII
45	67-50	113	Świątniki	9	trzcinecka	II EB
					przeworska	OWR
46	67-50	114	Świątniki	10	trzcinecka	II EB
					przeworska	OWR
47	67-50	115	Świątniki	11	trzcinecka	II EB
					przeworska	OWR
					pomorska	La
					późne średn.	XII - XIV
48	67-50	118	Gorzew		STANOWISKO NOWO ODKRYTE	
49	67-50	119	Gorzew		STANOWISKO NOWO ODKRYTE	
50	67-50	120	Gorzew		STANOWISKO NOWO ODKRYTE	
51	68-49	1	Janowice	1	łużycka	nieokreślona
52	68-49	2	Janowice	2	przeworska	OWR
53	68-49	3	Kresy	1	nieokreślona	EK
54	68-49	4	Wysieradz	1	łużycka	nieokreślona

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PABIANICE

55	68-49	5	Wysieradz	2	łużycka	EB
56	68-49	6	Wysieradz	3	łużycka	EB
57	68-49	7	Wysieradz	4	przeworska	nieokreślona
58	68-49	8	Wysieradz	5	łużycka	nieokreślona
59	68-49	9	Wysieradz	6	przeworska	nieokreślona
60	68-49	10	Wysieradz	7	nieokreślona	mezolit
61	68-49	13	Żytowice	3	polska	NŻ
62	68-49	14	Żytowice Małe	1	łużycka	nieokreślona
63	68-50	113	Żytowice	24	polska	NŻ (XVI-XVII w.)
64	68-50	106	Żytowice	17	polska	NZ (XVI-XVIII w.)
65	68-50	105	Żytowice	16	polska	NŻ (XVI-XVIII w.)
66	68-50	104	Żytowice	15	łużycka	HaD
					Polska	ŚR
					polska	NŻ (XVI-XVIII w.)
67	68-50	43	Żytowice	8	łużycka	nieokreślona/HaD
					polska	NZ(XVI-XVIII w.)
68	68-50	44	Żytowice	9	łużycka	nieokreślona
69	68-50	45	Żytowice	10	łużycka	HaD
					polska	NZ(XVI-XVIII w.)
70	68-50	47	Wola Żytowska	12	łużycka	nieokreślona
71	68-50	49	Wola Żytowska	14	łużycka	HaD
					przeworska	OWR
72	68-50	103	Żytowice	14	polska	NŻ (XVI-XVII w.)
73	68-50	33	Żytowice	12	przeworska	OWR
					polska	SR
					polska	PŚR/NŻ (XV-XVIII w.)
74	68-50	107	Zyłowice	18	łużycka	HaD
75	68-50	108	Zyłowice	19	polska	NZ (XVI-XVIII w.)
76	68-50	109	Zyłowice	20	polska	XVI-XVIII w.
77	68-50	48	Żytowice	13	łużycka	Ha
					polska	SR
					polska	PSR/NZ (XV-XVIII w.)
78	68-50	110	Żytowice	21	przeworska?	OWR
79	68-50	46	Wola Żytowska	1	przeworska	OWR
					polska	NZ(XVI-XVIII w.)
80	68-50	111	Żytowice	22	łużycka	HaD
81	68-50	112	Żytowice	23	łużycka	HaD
					przeworska?	OWR
					polska	NŻ (XVI-XVIII w.)
82	68-50	117	Wola Żytowska	20	łużycka	HaD

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PABIANICE

83	68-50	50	Wola Żytowska	15	KPL	neolit
84	68-50	51	Wola Żytowska	16	łużycka	nieokreślona /Ha
					polska	NZ (XVI-XVIII w.)
85	68-50	52	Wola Żytowska	17	nieokreślona	EK
					łużycka	HaD ?
					polska	NŻ (XVI-XVIII w.)
86	68-50	83	Konin (Majówka)	7	łużycka	EB
					polska	PSR/NZ (XV-XVIII w.)
87	68-50	9	Konin	5	łużycka	Nieokreślona
					polska	średniowiecze
					polska	NZ (XVI-XVIII W.)
88	68-50	82	Konin (Majówka)	6		
					polska	PSR/NZ (XV-XVIII w.)
89	68-50	84	Konin	8	polska	SR
					polska	NZ (XVI-XVIII w.)
90	68-50	85	Konin	9	polska	NZ (XVI-XVIII w.)
91	68-50	55	Wola Żytowska	11	nieokreślona	pradzieje
					przeworska	OWR
					polska	SR
					polska	NZ (XVI-XVIII w.)
92	68-50	114	Wola Żytowska	13	polska	NŻ (XVI-XVIII w.)
93	68-50	41	Wola Żytowska	9	łużycka (?)	nieokreślona
					polska	NZ (XVI-XVIII w.)
94	68-50	40	Wola Żytowska	8	polska	NZ
95	68-50	39	Wola Żytowska	7	polska	NZ
96		87	Konin	11	łużycka	EB/Ha
					polska	NZ (XVI-XVIII w.)
97	68-50	42	Wola Żytowska	10	polska	SR
98	68-50	118	Wola Żytowska	21	polska	PŚR/NŻ (XV-XVIII w.)
99	68-50	34	Wola Żytowska	2	przeworska	OWR
					polska	NZ
100	68-50	35	Wola Żytowska	3	przeworska	OWR
					polska	SR
					polska	NZ
101	68-50	36	Wola Żytowska	4	łużycka	nieokreślona.
					?	HaD
					przeworska	OWR
					polska	NZ i (XVI-XVIII w.)
102	68-50	37	Wola Żytowska	5	łużycka	nieokreślona
					przeworska ?	OWR
103	68-50	38	Wola Żytowska	6	łużycka	nieokreślona
					polska	NZ (XVI-XVIII w.)

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PABIANICE

104	68-50	88	Konin	12	przeworska	OWR
					polska	PSR/NZ (XV-XVIII w.)
105	68-50	89	Konin	13	przeworska	OWR
					polska	SR
106	68-50	74	Kudrowice	14	łużycka	HaD
					polska	NZ (XVI-XVIII w.)
107	68-50	119	Wola Żytowska	18	łużycka	HaD
					polska	NŻ (XVI-XVIII w.)
108	68-50	116	Wola Żytowska	19	nieokreślona	pradzieje
					przeworska	OWR
					polska	NZ (XVI-XVIII w.)
109	68-50	81	Kudrowice	20	łużycka	HaD
110	68-50	53	Wymysłów Francuski	2	łużycka	HaD
					polska	SR
111	68-50	86	Konin	10	polska	PSR/NZ (XIV-XVIII w.)
112	68-50	90	Konin	14	przeworska?	OWR
					polska	PSR/NZ (XV-XVIII w.)
113	68-50	91	Konin	15	polska	PSR/NZ (XV-XVIII w.)
					polska	NZ (XVI -XVIII w.)
114	68-50	92	Konin	16	łużycka?	HaD?
				16	polska	PSR/NZ (XIV-XVIII w.)
115	68-50	93	Konin	17	polska	PSR/NŻ (XV-XVIII w.)
116	68-50	94	Konin	18	polska	PSR/NZ (XV-XVIIIw.)
117	68-50	95	Konin	19	polska	PSR/NŻ (XV-XVIII w.)
118	68-50	96	Konin	20	polska	PSR/NZ (XV-XVIII w.)
119	68-50	97	Konin	21	polska	PSR/NZ
120	68-50	98	Konin	22	polska	SR?
					polska	NZ (XVI-XVIII w.)
121	68-50	99	Konin	23	polska	PSR/NZ (XV-XVIII w.)
122	68-50	100	Konin	24	nieokreślona	pradzieje
					polska	PSR/NZ (XV-XVIII w.)
123	68-50	101	Konin	25	polska	PSR/NZ (XV-XVIII w.)
124	68-50	102	Konin	26	polska	PSR/NZ (XV-XVIIIw.)
125	68-50	122	Świątniki	13	nieokreślona	pradzieje
					polska	NZ (XVI-XVIII w.)
126	68-50	123	Świątniki	14	polska	NZ (XVI-XVIII w.)
127	68-50	124	Świątniki	15	polska	PSR/NZ (XIV-XVIII w.)
					polska	NZ (XVI-XVIII w.)
128	68-50	125	Świątniki	16	polska	PSR/NZ (XV-XVIII w.)
129	68-50	126	Świątniki	17	polska	SR

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PABIANICE

					polska	NZ (XVI-XVIII w.)
130	68-50	127	Świątyniki	18	polska	ŚR
					polska	NZ (XVI-XVIII w.)
131	68-50	128	Świątyniki	19	polska	NZ (XVI -XVIII w.)
132	68-50	129	Świątyniki	20	polska	PSR/NZ (XV-XVIII w.)
133	68-50	26	Świątyniki	12	łużycka	nieokreślona
					prapolska	III okr. wczesnośredn.
					polska	NZ (XVI-XVIII w.)
134	68-50	27	Górka Pabianicka	6	przeworska	nieokreślona
					prapolska	WSR
					polska	PSR/NZ (XIV-XVIII w.)
135	68-50	28	Górka Pabianicka	7	przeworska	OWR
					polska	NZ (XVI-XVIII w.)
136	68-50	32	Górka Pabianicka	4	prapolska	III okr. wczesnośredn.
137	68-50	130	Górka Pabianicka	5	nieokreślona	pradzieje
					polska	PSR/NZ (XIV-XVIII w.)
138	68-50	131	Górka Pabianicka	8	polska	NZ (XVI-XVIII w.)
139	68-50	132	Górka Pabianicka	9	polska	PSR/NZ (XV-XVIII w.)
140	68-50	133	Górka Pabianicka	10	przeworska	OWR
				10	polska	PSR/NZ (XIV-XVIII w.)
141	68-50	134	Górka Pabianicka	11	polska	PSR/NZ (XV-XVIII w.)
142	68-50	135	Górka Pabianicka	12	polska	PSR/NZ (XV-XVIII w.)
143	68-50	136	Górka Pabianicka	13	polska	PSR/NZ (XV-XVIII w.)
144	68-50	137	Górka Pabianicka	14	nieokreślona	pradzieje
					polska	PSR/NZ (XV-XVIII w.)
145	68-50	138	Górka Pabianicka	15	nieokreślona	pradzieje
					polska	NZ (XV-XVIII w.)
146	68-50	139	Górka Pabianicka	16	polska	PSR/NZ (XV-XVIII w.)
147	68-50	140	Górka Pabianicka	17	polska	NZ (XV-XVIII w.)
148	68-50	141	Górka Pabianicka	18	przeworska	OWR
					polska	PSR/NZ (XIV-XVIII w.)
149	68-50	142	Górka Pabianicka	19	polska	SR
150	68-50	143	Górka Pabianicka	20	polska	NZ (XV - XVIII w.)
151	68-50	1	Górka Pabianicka	1	polska	SR/NZ
152	68-50	2	Górka Pabianicka	2	prapolska?	III okr. wczesnośredn.
					polska	NZ (XVI-XVIII w.)
153	68-50	3	Górka Pabianicka	3	przeworska	nieokreślona

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PABIANICE

					polska	NZ (XVI-XVIII w.)
154	68-50	8	Konin	1	nieokreślona	pradzieje?
					przeworska	nieokreślona
					polska	NZ (XVI-XVW w.)
155	68-50	145	Szynkielew	16	polska	NZ (XVI-XVIII w.)
156	68-50	146	Szynkielew	17	prapolska - polska	SR/NZ (XIII-XVIII w.)
157	68-50	147	Szynkielew	18	nieokreślona	pradzieje
					polska	PS/NZ (XV-XVIII w.)
158	68-50	148	Szynkielew	19	nieokreślona	pradzieje
					polska	NZ (XVI-XVIII w.)
159	68-50	149	Szynkielew	20	łużycka	EB/Ha
					polska	NZ (XVI-XVIII w.)
160	68-50	150	Szynkielew	21	łużycka	Ha
					polska	NZ (XVI-XVIII w.)
161	68-50	151	Szynkielew	22	polska	NZ (XVII-XVIII w.)
162	68-50	152	Szynkielew	23	nieokreślona	pradzieje
163	68-50	153	Szynkielew	24	polska	NZ (XVI-XVIII w.)
164	68-50	154	Szynkielew	25	nieokreślona	EK
					przeworska	OWR
					prapolska	WSR
					prapolska I polska	WSR/PSR (XIII-XVI w.)
165	68-50	29	Szynkielew	6	łużycka	HaD
					polska	NZ (XVI-XVIII w.)
166	68-50	30	Szynkielew	7	łużycka	IV-VEB
					przeworska	nieokreślona
					polska	NŻ (XVI-XVIII w.)
167	68-50				STANOWISKO NOWO ODKRYTE	
168	68-50	14	Petrykozy	1	prapolska ?	średniow. (?)
					polska	NZ (XVI-XVIII w.)
169	68-50	15	Petrykozy	2	przeworska	nieokreślona
170	68-50	16	Petrykozy	3	łużycka	nieokreślona
					przeworska	późny La
					polska	SR
					polska	NŻ
171	68-50	17	Petrykozy	4	KPL	neolit

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PABIANICE

					łużycka	nieokreślona. Ha HaD
172	68-50	18	Petrykozy	5	łużycka	
					przeworska	późny La
173	68-50	21	Petrykozy	8	przeworska	środk.-późny La
					prapolska ?	III okr. wczesnośredn.
					polska	NZ (XVI-XVIII w.)
174	68-50	22	Petrykozy	9	polska	PS. NZ
175	68-50	23	Petrykozy	10	polska	SR/NZ
					nieokreślona	pradzieje
176	68-50	24	Petrykozy	11	polska	PSR/NZ (XV-XVIII w.)
					przeworska	OWR
177	68-50	58	Petrykozy	6	polska	SR (XIV-XVI w.)
					łużycka	EB
178	68-50	59	Petrykozy	7	polska	SR (XIV-XVI w.)
					przeworska	OWR
179	68-50	60	Petrykozy	12	polska	SR (XIV-XVI w.)
180	68-50	61	Petrykozy	13	nieokreślona	pradzieje
181	68-50	62	Petrykozy	14	polska	NZ (XVI-XVIII w.)
182	68-50	63	Petrykozy	15	polska	NZ (XVI-XVIII w.)
183	68-50	64	Petrykozy	16	polska	PŚR/NŻ (XV-XVIII w.)
					polska	SR
184	68-50	65	Petrykozy	17		NŻ (XV-XVIII w.)
				18	przeworska	OWR
185	68-50	66	Petrykozy	18	polska	NŻ (XV-XVIII w.)
186	68-50	67	Kudrowice	7	polska	PŚR/NŻ (XV-XVIII w.)
187	68-50	68	Kudrowice	8	polska	PSR/NZ (XV-XVIII w.)
188	68-50	69	Kudrowice	9	polska	PSR/NZ (XV-XVIII w.)
189	68-50	70	Kudrowice	10	polska	PSR/NZ (XV-XVIII w.)
190	68-50	71	Kudrowice	11	polska	NZ (XV-XVIII w.)
191	68-50	72	Kudrowice	12	polska	PSR/NZ (XIV-XVIII w.)
192	68-50	73	Kudrowice	13	polska	PSR/NZ (XV-XVIII w.)
193	68-50	75	Kudrowice	15	polska	SR
					nieokreślona	pradzieje
194	68-50	76	Kudrowice	16	polska	NZ (XVI-XVIII w.)

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PABIANICE

195	68-50	77	Kudrowice	17	łużycka	HaD
					przeworska	OWR
					polska	PSR/NZ (XV-XVIII w.)
196	68-50	78	Kudrowice	18	polska	SR
					polska	NZ (XVI-XVIII w.)
197	68-50	79	Kudrowice	19	polska	NZ (XVI-XVIII w.)
198	68-50	19	Kadrowiec	4	łużycka	nieokreślona
					przeworska	OWR
					polska	NŻ (XVI-XVIII w.)
199	68-50	20	Kudrowice	5	łużycka	nieokreślona
					polska	SR?NZ
200	68-50	25	Kudrowice	6	przeworska?	OWR
					prapolska	XI-XII w.
					polska	NZ (XVI-XVIII w.)
201	68-50	5	Kudrowice	1	łużycka	HaC-D
					polska	PSR/NZ
202	68-50	6	Kudrowice	2	łużycka	nieokreślona
203	68-50	7	Kudrowice	3	łużycka	nieokreślona
					polska	NZ (XVI-XVIII w.)
204	68-50	156	Piątkowisko	2	prapolska i polska	WSR/PSR/NZ (XII-XVI w.)
205	68-50	157	Piątkowisko	3	łużycka	Ha
					przeworska	OWR
					polska	PS/NZ(XIV-XIII w.)
					prapolska i polska	SR (XIII-XIVw.)
206	68-50	158	Piątkowisko	4	polska	NZ (XVI-XVIII w.)
207	68-50	159	Piątkowisko	5	polska	NZ (XVI-XVIII w.)
208	68-50	160	Piątkowisko	6	trzcieniecka	WEB
209	68-50	161	Piątkowisko	7	polska	NZ(XVI-XVIII w.)
210	68-50	162	Piątkowisko	8	polska	PS/NZ (XV-XVIII w.)
211	68-50	163	Piątkowisko	9	polska	NZ(XVI-XVIII w.)
212	68-50	164	Piątkowisko	10	?	WEB?
					polska	PSR/NZ (XV-XVIIIw.)
213	68-50	165	Piątkowisko	11	polska	NZ (XVI-XVIII w.)

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PABIANICE

214	68-50	166	Piątkowisko	12	polska	PS/NZ (XV-XVIII w.)
215	68-50	167	Piątkowisko	13	polska	NZ (XVI-XVIII w.)
216	68-50	168	Piątkowisko	14	przeworska	OWR
217	68-50	169	Piątkowisko	15	polska	SR/NZ (XIII-XVIII w.)
218	68-50	170	Piątkowisko	16	polska	SR/NZ (XV-XVIII w.)
219	68-50	171	Piątkowisko	17	łużycka	IV-V EB
					polska	PSR/NZ (XV-XVIII w.)
220	68-50	172	Piątkowisko	18	nieokreślona	pradzieje
					polska	PSR/NZ (XV-XVIII w.)
221	68-50	179	Piątkowisko	19	KPL	neolit
					łużycka	nieokreślona
222	68-50	180	Piątkowisko	20	nieokreślona	pradzieje
223	68-50	181	Piątkowisko	21	polska	SR?
224	68-50	201	Piątkowisko	STANOWISKO NOWO ODKRYTE		
225	68-50	182	Petrykozy	19	polska	NZ (XVI-XVIII w.)
226	68-50	4	Pabianice	67	łużycka	IV-V EB
227	68-50	191	Pabianice	76	łużycka	EB
				77	polska	PŚR/NŻ (XV-XVIII w.)
228	68-51	20	Pabianice	17	NŻ	XVI - XVII w.
229	68-51	16	Szynkielew	10	łużycka	nieokreślone
230	68-51	25	Szynkielew	2	przeworska	nieokreślona
					łużycka	Ha
					NŻ	XVI - XVIII w.
231	68-51	26	Szynkielew	3	łużycka	nieokreślona
					NŻ	XVI - XVII w.
232	68-51	27	Szynkielew	4	łużycka	nieokreślone
					łużycka	EB - Ha
					wcz. średn.	VII - X w.
233	68-51	28	Szynkielew	5	trzcinięcka	EB
					prapolska	III okr. wczesnośredn.
					łużycka	EB/Ha
					późne średn./NŻ	XIV - XVII w.
234	68-51	62	Szynkielew	8	przeworska	nieokreślona
					łużycka	HaD
					przeworska	OWR
					późne średn./NŻ	XIV - XVIII w.
235	68-51	63	Szynkielew	11	łużycka	EB

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PABIANICE

					późne średn./NŻ	XIII - XVI w.
236	68-51	64	Szynkielew	12	późne średn./NŻ	XV - XVII w.
237	68-51	94	Pabianice	12	łużycka	Ha
					NŻ	XVI - XVIII w.
238	69-50	1	Hermanów	1	grupa pieńkowska	EK - mezolit
239	69-50	6	Pawlikowice	1	polska	NŻ
					?	EK - mezolit
240	69-50	13	Pawlikowice	2	polska	XIII - XVIII w.
241	69-50	14	Pawlikowice	3	polska	XVI - XVIII w.
242	69-50	15	Pawlikowice	4	polska	XV - XVIII w.
243	69-50	16	Władystawów	1	polska	XVI - XVIII w.
244	69-50	17	Władystawów	2	polska	XVI - XVIII w.
245	69-50	18	Władystawów	3	polska	XV - XVIII w.
246	69-50	19	Bychlew	2	?	pradz
					polska	XV - XVIII w.
247	69-50	20	Bychlew	3	polska	XVI - XVIII w.
248	69-50	21	Bychlew	4	łużycka	EB/EŻ
					polska	XVI - XVIII w.
249	69-50	22	Bychlew	5	polska	XIV - XVIII w.
250	69-50	23	Bychlew	6	polska	XIV - XVIII w.
251	69-50	24	Bychlew	7	polska	XV - XVIII w.
252	69-50	25	Bychlew	8	polska	XV - XVIII w.
253	69-50	26	Bychlew	9	polska	XV - XVII w.
254	69-50	27	Bychlew	10	polska	XIV - XVIII w.
255	69-51	4	Jadwinin	1	łużycka	Ha
256	69-51	12	Pabianice Potażnia	7	prapolska	VII - XI w.
					?	neolit
257	69-51	13	Pabianice Potażnia	8	prapolska	XI - XII w.
					?	neolit
258	69-51	14	Pabianice Potażnia	9	prapolska	XI - XIII w.
259	69-51	20	Rydziny	3	?	XV - XVII w.
					pomorska	HaLa
260	69-51	22	Pabianice	5	?	EK
					prapolska	VII - XII w.
					trzcinecka	II - III w. EB
					wenedzka	La
261	69-51	24	Bychlew	1	prapolska	XI - XII w.
					pradziejowa	EK
262	69-51	26	Jadwinin	2	?	?
263	69-51	27	Jadwinin	3	?	?
264	69-51	28	Rydziny	2	polska	NŻ
					przeworska	OWR
265	69-51	123	Rydziny		STANOWISKO NOWO ODKRYTE	
266	69-51	124	Rydziny		STANOWISKO NOWO ODKRYTE	
267	69-51	125	Rydziny		STANOWISKO NOWO ODKRYTE	
268	70-51	1	Rydziny	1	łużycka	V brąz

					grupa pieńkowska	mezolit
269	70-51	18	Pożtalarek	2	?	późne średn.

10. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU KRAJOWYM I WOJEWÓDZKIM

Uwarunkowania w zakresie ochrony środowiska, wynikające z dokumentów krajowych i wojewódzkich:

Dokumenty krajowe:

1) „Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2007 – 2010, z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011 – 2014”.

Jest to podstawowy dokument krajowy w zakresie ochrony środowiska. Nadrzędnym, strategicznym celem polityki ekologicznej państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju (mieszkańców, zasobów przyrodniczych i infrastruktury społecznej) i tworzenie podstaw do zrównoważonego rozwoju społeczno – gospodarczego.

2) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

Jest to dokument opracowany w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007 – 2013.

Głównym celem Programu jest podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, zdrowia, zachowaniu tożsamości kulturowej i rozwoju spójności terytorialnej.

3) Krajowa Strategia Ochrony i Zrównoważonego Użytkowania Różnorodności Biologicznej oraz Program Działań na lata 2007 – 2013.

Jest to dokument zatwierdzony przez Radę Ministrów w dniu 26 października 2007 roku. Dotyczy realizacji zadań i zapisów w latach 2007 – 2013.

Przedmiotem Strategii jest cała różnorodność biologiczna na poziomie wewnątrzgatunkowym, międzygatunkowym oraz ponadgatunkowym.

Głównym celem jest zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej w skali lokalnej, krajowej i globalnej oraz zapewnienie trwałości i możliwości rozwoju wszystkich poziomów jej organizacji z uwzględnieniem potrzeb rozwoju społeczno – gospodarczego Polski, oraz konieczności zapewnienia odpowiednich warunków życia i rozwoju społeczeństwa.

Zgodnie z przyjętymi założeniami rozwinięcie Krajowej Strategii stanowi program działań (opracowany na lata 2007 – 2013).

Działania przewidziane do realizacji (działania strategiczne):

- Rozpoznanie i monitorowanie stanu różnorodności biologicznej oraz istniejących i potencjalnych zagrożeń,
- Skuteczne usunięcie lub ograniczanie pojawiających się zagrożeń różnorodności biologicznej,
- Zachowanie i/lub wzbogacanie istniejących oraz odtwarzanie utraconych elementów różnorodności biologicznej,
- Pełne zintegrowanie działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej z działaniami oddziałującymi na tę różnorodność sektorów gospodarki oraz administracji publicznej i społeczeństwa (w tym organizacji pozarządowych), przy zachowaniu właściwych proporcji pomiędzy zapewnieniem równowagi przyrodniczej, z rozwojem społeczno – gospodarczym kraju,
- Podniesienie wiedzy oraz ukształtowanie postaw i aktywności społeczeństwa na rzecz ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej,
- Udoskonalenie mechanizmów i instrumentów służących ochronie i zrównoważonemu użytkowaniu różnorodności biologicznej,
- Rozwinięcie współpracy międzynarodowej w skali regionalnej i globalnej na rzecz ochrony i zrównoważonego użytkowania zasobów różnorodności biologicznej,
- Użytkowanie różnorodności biologicznej w sposób zrównoważony, z uwzględnieniem równego i sprawiedliwego podziału korzyści i kosztów jej zachowania, w tym także kosztów zaniechania działań rozwojowych ze względu na ochronę zasobów przyrody.

Realizacja strategii i działań strategicznych oparto na 4 zasadach:

- Zasada konsolidacji – maksymalna integracja działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej na wszystkich poziomach realizowanej polityki ekologicznej państwa.
- Zasada regionalizacji - opracowanie regionalnych strategii i programów i wyznaczenie organów koordynujących ich wdrażanie,
- Zasada umiędzynarodowienia – respektowanie międzynarodowych konwencji, porozumień i zasad w zakresie ochrony środowiska i różnorodności biologicznej,
- Zasada uspołecznienia – potrzeba stworzenia mechanizmów wykorzystujących zaangażowanie potencjału społecznego w działania na rzecz ochrony różnorodności biologicznej.

Dokumenty wojewódzkie

1) Strategia rozwoju województwa łódzkiego

„Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007 – 2020” jest najważniejszym dokumentem programowym przygotowanym przez Samorząd Województwa Łódzkiego, określającym zasady i kierunki długofalowej koncepcji rozwoju regionu, misję rozwoju województwa, wyznaczającym cele i priorytety polityki rozwoju prowadzonej na terenie regionu.

W dokumencie tym uznano, że misją regionu, wynikającą z aktualnego stanu województwa oraz przewidywanych zmian warunków zewnętrznych jest: „Podniesienie atrakcyjności Województwa w strukturze regionalnej Polski i Europy jako regionu sprzyjającego zamieszkaniu i gospodarce przy dążeniu do budowy wewnętrznej spójności i zachowaniu różnorodności jego miejsc”.

2) Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego

„Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa łódzkiego” uchwała nr LX/1648/10 Sejmiku Województwa łódzkiego z dnia 21 września 2010 roku.

„Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa łódzkiego” jest wyrazem polityki przestrzennej samorządu województwa, spełnia bardzo ważną rolę w gospodarowaniu przestrzenią. Jest dokumentem długookresowym (perspektywa najbliższych 20 lat), ściśle powiązany ze Strategią rozwoju województwa łódzkiego oraz określającym cele i kierunki rozwoju przestrzennego regionu.

Ustalenia Planu odnoszą się do obszaru województwa w jego granicach administracyjnych, uwzględniając zarówno istniejące powiązania wewnątrz regionalne, jak i powiązania zewnętrzne w wymiarze międzyregionalnym, krajowym i europejskim.

3) Regionalny Program Operacyjny Województwa łódzkiego

Regionalny Program Operacyjny Województwa łódzkiego na lata 2007 – 2013 (RPO), zatwierdzony Uchwałą Zarządu Województwa łódzkiego nr 1393/07 z dnia 14 listopada 2007r.

RPO jest dokumentem o charakterze operacyjnym określającym główne kierunki rozwoju województwa.

Osią priorytetową nierozzerwalnie związaną z zagadnieniami ochrony środowiska jest:

- Oś priorytetowa: II Ochrona środowiska

Cel szczegółowy: Poprawa stanu środowiska naturalnego i bezpieczeństwa energetycznego.

4) Wojewódzki Program Ochrony i Rozwoju Zasobów Wodnych

Wojewódzki Program Ochrony i Rozwoju Zasobów Wodnych zatwierdzony Uchwałą Nr LI/866/2006 Sejmiku Województwa łódzkiego z dnia 31 stycznia 2006 r.

Jest to opracowanie dotyczące udroźnienia rzek przy budowłach piętrzących dla ułatwienia migracji ryb, zwłaszcza ryb dwuśrodowiskowych.

5) Wojewódzki Program Małej Retencji dla Województwa łódzkiego

Wojewódzki Program Małej Retencji dla Województwa łódzkiego zatwierdzony Uchwałą Nr LIII/887/2006 Sejmiku Województwa łódzkiego z dnia 28 marca 2006 r.

Program ten jest kompleksowym opracowaniem dotyczącym możliwości retencjonowania wód powierzchniowych na rzekach i ciekach województwa łódzkiego.

6) Program Ochrony Środowiska Województwa Łódzkiego

„Program Ochrony Środowiska Województwa Łódzkiego na lata 2008 – 2011” zatwierdzony Uchwałą Nr XXIII/549/08 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 31.03. 2008r.

Program składa się z dwóch części:

Część I – Diagnoza Stanu Środowiska,

Część II – Koncepcja Programowa.

Program wskazuje cele i priorytety ekologiczne, rodzaj i harmonogram działań proekologicznych oraz środki niezbędne do osiągnięcia zaplanowanych celów, w tym mechanizmy ekonomiczne i środki finansowe.

Jako nadrzędny cel Programu Ochrony Środowiska Województwa Łódzkiego na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2015 przyjęto cel strategiczny sformułowany w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007-2015. Jest to poprawa warunków życia mieszkańców regionów poprzez poprawę jakości środowiska, likwidację zaniedbań w jego ochronie i racjonalne gospodarowanie jego zasobami.

Wyznaczono cel podstawowy i dwa cele uzupełniające w ramach, których sformowano 10 priorytetów, które mają zapewnić realizację celu nadrzędnego.

- Ochrona zasobów wód podziemnych i powierzchniowych wraz z poprawą ich jakości oraz ochroną przed powodzią,
- Ochrona powierzchni ziemi i gleb przed degradacją,
- Ochrona i wzrost różnorodności biologicznej i krajobrazowej oraz wzrost lesistości,
- Racjonalna gospodarka odpadami,
- Poprawa jakości powietrza atmosferycznego,
- Redukcja emisji ponadnormatywnego hałasu,
- Ograniczenie możliwości wystąpienia poważnych awarii,
- Utrzymanie obowiązujących standardów w zakresie promieniowania elektromagnetycznego,
- Racjonalizacja wykorzystania materiałów i surowców,
- Kształtowanie postaw ekologicznych.

Dla osiągnięcia wyznaczonych celów wskazano działania oraz zadania prowadzące do ich realizacji.

Sformułowano następujące działania:

- racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi i zapewnienie dobrej jakości wody pitnej,
- ochrona przed zanieczyszczeniami ze źródeł punktowych i obszarowych,
- ochrona przed powodzią i skutkami suszy,
- ochrona gleb użytkowanych rolniczo przed degradacją,

- rekultywacja terenów zdegradowanych,
- ochrona różnorodności biologicznej
- ochrona i zwiększenie zasobów leśnych
- objęcie ochroną prawną obszarów i obiektów o największych walorach przyrodniczych,
- ograniczenie ilości wytwarzanych odpadów oraz stworzenie zintegrowanego systemu odzysku i unieszkodliwiania,
- eliminowanie uciążliwości związanych z niewłaściwym postępowaniem z odpadami,
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł punktowych, liniowych i powierzchniowych,
- wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
- zwiększenie wykorzystania gazu ziemnego w przemyśle i gospodarce komunalnej,
- ograniczenie hałasu pochodzenia komunikacyjnego,
- ograniczenie skutków awarii przemysłowych i chemicznych,
- zapobieganie i ograniczanie skutków awarii związanych z przewozem materiałów niebezpiecznych szlakami drogowymi i kolejowymi,
- zachowanie stref bezpieczeństwa przy lokalizacji obiektów emitujących promieniowanie elektromagnetyczne,
- zmniejszenie materiałochłonności,
- racjonalna eksploatacja kopalin,
- edukacja ekologiczna,
- upowszechnianie informacji o środowisku.

11. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE

Główne inwestycje i zamierzenia przedstawione w Studium mogące mieć oddziaływanie na jakość środowiska naturalnego gminy Pabianice.

Ujęcia wód podziemnych

Głównym zadaniem monitoringu wód podziemnych jest rozpoznawanie oraz stała kontrola jakości wód zbiorników o znaczeniu regionalnym.

Wody podziemne wymagają ochrony jakości ze względu na fakt wykorzystywania ich na szeroką skalę jako podstawowego źródła zaopatrzenia ludności w wodę pitną.

Na terenie objętym opracowaniem Studium występujące ujęcia wód podziemnych posiadają określone strefy ochronne ujęć wody ustanowione odpowiednimi dokumentami:

Strefy ochronne dla ujęć wód podziemnych

Strefę ochrony bezpośredniej ustanawia się wokół studni, a zadaniem jej jest ochrona wody ujmowanej przed przypadkowym lub celowym zanieczyszczeniem. Zanieczyszczenia mogą przenikać do wód podziemnych przez grunt położony blisko studni, np. wsiąkając pionowo z wodą opadową

lub spływając wzdłuż rur wiertniczych. Aby zapobiec takiemu zjawisku tworzy się wokół studni powierzchnie szczelne (beton na glinie) pochylone tak, aby odprowadzały wody opadowe na zewnątrz, a w celu ochrony przed dostępem zwierząt i osób nieupoważnionych otaczający teren zabezpiecza się ogrodzeniem i utrzymuje się w czystości. Zabezpieczenie siatką o wysokości 1,7 m, w odległości 8 do 10 m od obrysu obudowy studni jest uważane za wystarczające dla studzien wierconych.

Na terenie ochrony bezpośredniej ujęć zabronione jest użytkowanie gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody (Prawo wodne, art. 53, ust.1).

Planując ochronę ujęcia należy również pamiętać, że każda woda podziemna jest w ruchu. Może on być nawet bardzo powolny, ale w ciągu lat woda przemierza znaczne odległości.

Przedstawiona poniżej tabela przedstawia orientacyjnie, z jakimi prędkościami możemy się liczyć.

Orientacyjna prędkość przepływu wód w złożu

Złoże	Orientacyjna prędkość filtracji (m/d)	Czas potrzebny do przepływu przez odcinek 150 m
Piasek gruboziarnisty	50	3 doby
Piasek drobnoziarnisty	5	30 dni
Piasek gliniasty	0,5	300 dni
Gлина	0,005	8 lat

Źródło: Problematyka wodna w planowaniu przestrzennym, mgr inż. Bohdan Łyp, Centralny Ośrodek Informacji Budownictwa, Warszawa 2005.

W strefach ochrony sanitarnej wprowadza się następujące zakazy:

W strefie bezpośredniej:

1. Budownictwa nie związanego ściśle z pracą wodociągu.
2. Zajmowania terenu na inne cele poza ujmowaniem wody.
3. Zamieszkiwania ludzi.
4. Przebywania osób nie związanych z pracą wodociągu.
5. Wprowadzania i pobytu zwierząt.
6. Rolniczego i ogrodniczego wykorzystania terenu.
7. Lokalizacja zbiorników i rurociągów do magazynowania lub transportu olejów, materiałów łatwopalnych itp.

W strefie pośredniej ujęcia wody:

Zewnętrznej:

1. Lokalizowania nowych ujęć wody z utworów triasu-kajpru.
2. Lokalizowania wysypisk i wylewisk odpadów komunalnych i przemysłowych.
3. Przechowywania i składowania odpadów promieniotwórczych.
4. Wykonywania wierceń i odkrywek, wydobywania kopalin.
5. Zakładania cmentarzy i grzebania zwierząt.

W związku z ustanowieniem strefy ochrony sanitarnej ujęcia wody użytkownik zobowiązany jest do:

W strefie bezpośredniej:

1. Zabezpieczenia strefy przed wejściem osób nieupoważnionych.
2. Utrzymywania na terenie strefy bezwzględnej czystości.
3. Składania lub gromadzenia śmieci i odpadów, które mogą zanieczyszczać wody gruntowe.
4. Urządzania pastwisk i pojenia zwierząt gospodarskich.
5. Lokalizacji zbiorników i rurociągów do magazynowania lub transportu produktów ropopochodnych, olejów, materiałów łatwopalnych itp.
6. Lokalizacji nowych zabudowań gospodarczych.
7. Lokalizowania zakładów przemysłowych i ferm chowu zwierząt.
8. Lokalizowania zespołów garaży i myjni pojazdów mechanicznych.
9. Budowy dróg publicznych.
10. Wykonywania odwodnień górniczych i budowlanych.
11. Wykonywania robót melioracyjnych i wykopów ziemnych.
12. Urządzania obozowisk i parkingów.
13. Zakładania gospodarstw ogrodniczych i sadowniczych o intensywnej uprawie owoców i warzyw.
14. Stosowania nawozów sztucznych i chemicznych środków ochrony roślin.
15. Urządzania nieszczelnych ustępów, osadników ścieków.
16. Wznoszenia urządzeń i wykonywania robót lub czynności, które mogą zmniejszyć przydatność wody lub wydajność ujęcia.

Zbiorniki retencyjne

Budowa i modernizacja zbiorników retencyjnych

Ocena oddziaływania zbiorników retencyjnych na środowisko przeprowadzona na obecnym etapie (jest to etap planowania) ma charakter ogólny, ponieważ aby opracować pełne oddziaływanie dodatnie i ujemne projektowanego zbiornika, konieczne jest wykonanie wielu badań, które muszą być przeprowadzone na etapie już szczegółowych rozwiązań.

Można tylko w sposób uproszczony spróbować przedstawić oddziaływanie projektowanego zbiornika na środowisko (dodatnie i ujemne).

Dodatnimi skutkami oddziaływania zbiornika na środowisko będzie:

- poprawa bezpieczeństwa powodziowego w zlewni poniżej zbiornika,
- zwiększenie zasobów wodnych w zlewni poniżej zbiornika,
- podniesienie poziomu wód gruntowych na obszarze przyległym do zbiornika,
- poprawa krajobrazu,
- stworzenie korzystnych warunków dla rozwoju flory i fauny wodnej i ptactwa wodnego,
- poprawa jakości wód poniżej zbiornika.

Ujemnymi skutkami oddziaływania zbiornika na środowisko będzie:

- zwiększenie ruchu pojazdów na drogach dojazdowych do terenu budowy,
- zwiększony hałas maszyn i urządzeń przy realizacji robót,
- zmiana warunków bytowania flory i fauny na terenie zajęтым przez zbiornik,
- możliwość wystąpienia podtopień lokalnych w cofce zbiornika.

Przed przystąpieniem do budowy, powinna być dla każdego zbiornika opracowana szczegółowa analiza i koncepcja rozwiązań technicznych, które winny uwzględnić wszystkie uwarunkowania miejscowe oraz we właściwy sposób zabezpieczyć teren pod potrzeby wykonania urządzeń zbiornika.

Modernizacja i budowa zbiorników retencyjnych należy do inwestycji mogących znacząco wpłynąć na stan środowiska naturalnego obszarów przyległych do zbiornika.

Dla planowanych zbiorników należy przeanalizować warunki hydrologiczne pod kątem, czy proponowana lokalizacja zapewni odpowiednie warunki do gromadzenia wody i utrzymania zbiornika wodnego.

Analizując oddziaływanie inwestycji na środowisko, na poszczególne jego składniki, należy stwierdzić, że oddziaływanie jest, na:

- 1) Stosunki wodne – oddziaływanie pozytywne,
- 2) Jakość wód - oddziaływanie pozytywne,
- 3) Wykorzystanie terenu – niewielkie oddziaływanie pozytywne i negatywne,
- 4) Krajobraz - niewielkie oddziaływanie pozytywne i negatywne,
- 5) Roślinność – niewielkie oddziaływanie negatywne,
- 6) Zwierzęta - niewielkie oddziaływanie negatywne,
- 7) Środowisko kulturowe – oddziaływanie brak,
- 8) Klimat – można oczekiwać niewielkich oddziaływań pozytywnych,
- 9) Infrastruktura – oddziaływanie pozytywne,
- 10) Rekreacja i turystyka – oddziaływanie pozytywne,
- 11) Zapylenie i hałas – oddziaływanie negatywne w czasie realizacji robót,
- 12) Zagrożenia nadzwyczajne – nie przewiduje się,
- 13) Wskaźniki ekonomiczno – społeczne – oddziaływanie pozytywne w czasie realizacji robót oraz eksploatacji,
- 14) Stosunki społeczności lokalnej – oddziaływanie pozytywne.

Reasumując wyniki identyfikacji oddziaływań, stwierdza się, że na skutek wybudowania zbiornika wodnego, będzie znacznie więcej oddziaływań pozytywnych na środowisko niż w przypadku nie wybudowania go.

Z przedstawionej listy oddziaływań na środowisko można spodziewać się dla obszaru gminy Pabianice oraz jej najbliższego sąsiedztwa nastąpi szereg oddziaływań pozytywnych, takich jak:

- poprawa mikroklimatu,
- poprawa jakości wód,
- poprawa krajobrazu,

- zwiększenie retencji wód powierzchniowych, pokrycie potrzeb wodnych poniżej zbiornika oraz wyrównanie przepływów w okresach niżówkowych,
- poprawa istniejącego zadrzewienia poprzez nowe nasadzenia na obszarze przyległym do zbiornika,
- większy wachlarz zwierząt (ryby, ptactwo wodne),
- rozwój turystyki (ścieżki spacerowe, rowerowe, sporty wodne, kąpieliska),
- aktywizacja regionu.

Realizacja Programu Małej Retencji Województwa Łódzkiego (budowa zbiorników retencyjnych) ma uzasadnienie nie tylko w aspekcie działań przeciwpowodziowych i łagodzenia skutków suszy, ale jako kierunek działań niezbędny do utrzymania w należyłym stanie całego środowiska przyrodniczego.

Przy projektowaniu zbiorników należy zachować poziom przepływu nienaruszalnego, zapewniający przepływ biologiczny w rzece poniżej zbiornika.

Budowa zbiorników wodnych nie powinna zaburzyć istniejących ekosystemów.

Odpowiednia realizacja „Programu małej retencji dla woj. łódzkiego” powinna być poprzedzona analizą warunków hydrogeologicznych oraz spadków terenu, co w konsekwencji pozwoli trafnie określić miejsca odpływu wody i potrzeby w zakresie budowy urządzeń wodnych.

Zalesienia

Planowane zalesienia będą realizowane na gruntach w większości słabych kompleksów przydatności rolniczej, na których zakładanie nowych obszarów leśnych jest działaniem przemyślanym i korzystnym zarówno w aspekcie środowiskowym jaki i ekonomiczno-społecznym.

Planowane zalesienie wprowadzono na gruntach częściowo wykarczowanych, użytkowanych rolniczo lub pozostawionych jako nieużytki. Na obszarach tych siedliska cenne przyrodniczo nie miały dogodnych warunków do rozwoju.

Zalesienia terenów wskazanych w Studium w sposób bezpośredni i długoterminowy zmieniają warunki funkcjonowania środowiska przyrodniczego w zakresie jego różnorodności biologicznej flory, warunków zamieszkiwania ludzi i zwierząt, znacznie zmieniając krajobraz. Będą to zmiany w znacznej mierze o charakterze stałym.

Nowe zalesienia pośrednio wpłyną też na kształtowanie mikroklimatu, a tym samym stan wód i powietrza.

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania ustaleń Studium dotyczących planowanych zalesień na poszczególne komponenty

środowiska naturalnego. Realizacja planowanych zalesień będzie miała pozytywny wpływ na wszystkie składniki środowiska przyrodniczego.

Zabudowa mieszkaniowa

W Studium wprowadzono na terenie gminy Pabianice nowe tereny rozwojowe dla wiodących funkcji, takich jak: mieszkaniowa i przemysłowo – produkcyjna.

Oznacza to możliwość przeznaczenia terenów obecnie otwartych, użytkowanych rolniczo - na cele mieszkaniowe, jako funkcji docelowej, w dłuższym prognozowanym horyzoncie czasowym.

Przyjęto zasadę, iż tereny rozwojowe powinny być sukcesywnie obejmowane miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, które określą i uszczegółowią zasady przyszłego zagospodarowania, możliwości obsługi komunikacyjnej oraz infrastrukturę techniczną.

Doprecyzowania wymagają też relacje pomiędzy poszczególnymi formami i funkcjami zabudowy, tak aby zachowane były standardy zamieszkania oraz obsługi.

Nowe tereny rozwojowe obejmują najczęściej tereny obecnie będące w użytkowaniu rolniczym.

Zapisy Studium dla tych terenów przewidują następujące zasady możliwego zagospodarowania, takie jak m.in.:

- utrzymanie istniejących upraw polowych, sadów, plantacji, itp. z możliwością zabudowy obiektami i urządzeniami towarzyszącymi, zabudową usługową i produkcyjną, służącą produkcji rolniczej i obsłudze gospodarki rolnej,
- możliwość przekształcania istniejącej zabudowy bądź realizowania zabudowy agroturystycznej,
- możliwość utrzymania istniejących siedlisk, z prawem do ich modernizacji i rozbudowy.
- lokalizacja nowej i utrzymanie istniejącej zabudowy z prawem do rozbudowy, przebudowy i modernizacji z zastrzeżeniem, iż prowadzona działalność nie spowoduje przekroczenia standardów jakości środowiska poza granicami działki lub lokalu, do których prowadzący posiada tytuł prawny,
- możliwość lokalizowania nowych budynków o wysokości do 15 m.,
- zalecany minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – 10% powierzchni działki,
- możliwość realizacji zabudowy mieszkaniowej jako funkcji uzupełniającej,
- dopuszcza się zmianę profilów działalności i całkowite przekształcenie zainwestowania z możliwością wyburzeń i wymiany zabudowy. Zaleca się wykorzystanie terenu, głównie na cele wytwórcze i magazynowe.itp. z możliwością funkcji mieszkaniowej – jako uzupełniającej.

W celu wzbogacenia atrakcyjności gminy Pabianice ustala się konieczność przestrzegania uwarunkowań przedstawionych w zapisach Studium oraz wymagań funkcjonalnych, społeczno – gospodarczych, środowiskowych, kulturowych, kompozycyjno – estetycznych w celu takiego kształtowania rzeczywistości, by w rezultacie uzyskać harmionijnie ukształtowaną całość.

W celu ochrony środowiska naturalnego przed negatywnym oddziaływaniem dużych terenów gminnych, przeznaczonych pod rozwój budownictwa mieszkaniowego i towarzyszącej mu infrastruktury technicznej, zapisy Studium przewidują m.in.:

- w ramach przebudowy i modernizacji istniejących zespołów zabudowy obowiązuje porządkowanie nieruchomości w odniesieniu do obiektów funkcji podstawowej, budynków gospodarczych i garażowych oraz zagospodarowania terenu w zakresie dojazdów, miejsc parkingowych, zieleni i wyposażenia w infrastrukturę techniczną.
- możliwość lokalizacji obiektów usługowych w zespołach zabudowy mieszkaniowej pod warunkiem, że prowadzona w nich działalność nie spowoduje pogorszenia warunków zamieszkania, nie spowoduje też przekroczenia standardów środowiska poza obszarem granic działki,
- konieczność ochrony środowiska przyrodniczego poprzez ograniczenie ilości powstających zanieczyszczeń poprzez respektowanie zasady równoczesnej lub wyprzedzającej realizacji elementów infrastruktury technicznej, zapewniającej ochronę wód przed zanieczyszczeniem w stosunku do realizacji obiektów i urządzeń dla ustalonych funkcji,
- na terenach objętych prawnymi formami ochrony przyrody obowiązuje zachowanie ustaleń zawartych w przepisach odrębnych dotyczących tych obszarów i obiektów,
- w bezpośrednim sąsiedztwie lasu obowiązuje strefa ochronna lasu, w której w oparciu o przepisy odrębne obowiązuje zakaz zabudowy,
- zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w przepisach odrębnych, dla których sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko jest obowiązkowe (za wyjątkiem linii i urządzeń infrastrukturalnych i drogowych oraz inwestycji produkcyjnych i usługowych, w tym związanych z rolnictwem, obsługą, hodowlą, przetwórstwem, ogrodnictwem, sadownictwem, itd. i związanych z rolnictwem oraz związanych z zagospodarowaniem odpadów oraz termiczną ich utylizacją),
- możliwość lokalizowania funkcji związanych z zagospodarowaniem odpadów (typu: sortownia, kompostownia, termiczna utylizacja, i.t.p.), na terenach o funkcji przemysłowej, w rejonie trasy komunikacyjnej S - 14, terenów kolejowych i granicy Gminy, przy zachowaniu odległości od zabudowy mieszkaniowej, przy spełnieniu przepisów odrębnych,
- za terenach narażonych na zalewanie oraz okresowe podtapianie, obowiązują zakazy i ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu w oparciu o przepisy odrębne,

- w celu umożliwienia swobodnego dostępu do wód powierzchniowych istnieje zakaz ich grodzenia w pasie o szerokości 1,5 m od brzegu.

Zapisy i ustalenia Studium są zapisami i ustaleniami o charakterze ogólnym. Uszczegółowienie ich nastąpi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, biorącym pod uwagę ocenę stanu faktycznego, dokonane uprzednio ustalenia, lokalne warunki i możliwości kształtowania zabudowy na konkretnym terenie, w tym doprecyzowanie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

Realizacja ustaleń zawartych w Studium, dotycząca lokalizacji nowych i utrzymania istniejących budynków z możliwością ich rozbudowy i przebudowy spowoduje podniesienie stopnia wyposażenia komunalnego oraz poziomu estetyki obiektów i użytkowanego terenu, Dopuszczona jest lokalizacja usług, których działalności może powodować przekroczenie standardów środowiska,

Realizacja nowej zabudowy mieszkaniowej będzie polegała na postawianiu nowych terenów inwestycyjnych oraz dopełnieniu i uzupełnianiu już istniejących obszarów zainwestowania.

Powstanie nowej zabudowy mieszkaniowej, ze względu na swoją wielkość i rozmieszczenie może powodować negatywne oddziaływania na różnorodność biologiczną oraz na ciągłość istniejących i planowanych systemów ekologicznych,

Planowana zabudowa mieszkaniowa może spowodować zachwianie równowagi przestrzennej i środowiskowej, obejmującej zachowanie właściwych relacji pomiędzy terenami zabudowanymi i terenami otwartymi.. Nowe inwestycje budownictwa mieszkaniowego nie spowodują istotnych negatywnych zmian środowiska naturalnego i negatywnego wpływu na sposób zagospodarowania przestrzeni, jeśli będą respektowane zapisy i ustalenia Studium oraz przepisy odrębne.

Oddziaływanie fal elektromagnetycznych na środowisko

Zagadnienia związane z oddziaływaniem pola elektromagnetycznego, generowanego przez urządzenia wysokiego napięcia określają przepisy zawarte w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzenia dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz.1883).

Głównymi źródłami sztucznych pól elektromagnetycznych są:

- linie elektroenergetyczne,
- obiekty radiokomunikacyjne, w tym: stacje nadawcze radiowe i telewizyjne, stacje bazowe telefonii komórkowych,
- stacje radiolokacyjne.

Telefonia komórkowa

Na terenie gminy Pabianice zlokalizowano 2 stacje bazowe:

- Stacja GSM 900
- Stacja GSM 1800

Z telefonu komórkowego nadajnik małej mocy przekazuje impulsy do najbliższej stacji odbiorczej. Sygnały są przekazywane też odwrotnie ze stacji, dzięki wyposażeniu w jej anteny nadawcze. Łączność tym sposobem jest możliwa na odległość kilku do kilkunastu kilometrów. Obszar obsługiwany nazywamy komórką, a stacje obsługującą nazywamy stacją bazową.

Komórka to obszar teoretycznie kolisty wokół stacji bazowej, w którym sygnał nadawany z przenośnego telefonu ma dostateczną moc użytkową.

Im dalej od stacji tym sygnał docierający do niej jest słabszy.

Stacje bazowe umieszcza się przede wszystkim wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych.

Jest to najczęściej obiekt samodzielny, np. na małej działce ogrodzonej lub umieszczona na budynku albo na wieży kościoła.

Oddziaływanie stacji bazowych telefonii komórkowych ogranicza się do terenu działki. Nie ma negatywnego wpływu na zdrowie i życie mieszkańców. Odpowiednie przepisy w sprawie ochrony przed PEM i pomiarów w tym zakresie są zawarte w przepisach odrębne i dokumentacjach technicznych dla projektowanych masztów nadawczych telefonii komórkowej.

Wpływ oddziaływania fal elektromagnetycznych na środowisko i ludzi.

Pole elektromagnetyczne występuje m.in. wokół linii i stacji elektromagnetycznych oraz wokół nadawczych anten radiowych. Świadomość tego często wywołuje niepokój osób przebywających w pobliżu. Źródłem niepokoju bywają też napowietrzne linie energetyczne wysokiego napięcia, których zbyt bliska bliskość miejsc zamieszkania lub pracy, jest obwiniana o powodowanie rozmaitych dolegliwości zdrowotnych.

Gdyby nawet założyć, że nie ma niebezpieczeństwa ze strony negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi, to pozostaje faktem, że poszczególne osoby mieszkające tam, żyją ze świadomością iż podlegają one niekorzystnemu wpływowi. Każda dolegliwość, zwłaszcza o nietypowym przebiegu, będzie kojarzona z tą przyczyną. Życie tych ludzi przebiega w utajonym stresie, co ujemnie wpływa na ich komfort bytowania.

Tego rodzaju stresi mieszkańców należy eliminować, przez ograniczanie przyczyn zakłócających ich spokojną egzystencję. Dlatego należy lokalizować niepokojące ich urządzenia w możliwie dużej odległości od miejsc stałego pobytu i miejsc pracy.

Warunek ten jest spełniony poprzez zachowanie stref ochronnych, odległości nie mniejsze niż określone przepisami odrębnymi. Zapisy zawarte w Studium to gwarantują.

Linie SN średniego napięcia nie mają ujemnego wpływu na otoczenie.

W strefach ochronnych linii elektroenergetycznych obowiązuje zakaz lokalizacji zabudowy mieszkaniowej. Inne obiekty mogą być lokalizowane, aczkolwiek winny być każdorazowo uzgadniane z właściwym Zakładem Energetycznym.

Droga ekspresowa S-14

Zachodnia obwodnica Łodzi

W dniu 23 marca 2011 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi wydał Decyzję Nr 15/2011r. o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na „Budowie drogi ekspresowej S-14 – zachodniej obwodnicy Łodzi na odcinku od drogi krajowej nr 1 w miejscowości Słowik do węzła Lublinek” w ramach zadania „Zachodnia obwodnica Łodzi w ciągu drogi ekspresowej S-14 wraz z obwodnicą Pabianic” i przeprowadzenie postępowania w sprawie oceny na środowisko. Inwestycja budowy drogi ekspresowej S-14 będzie realizowana w trybie Ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych.

Droga ekspresowa S-8

Wojewoda łódzki wydał decyzję nr 112/11 z dnia 19 maja 2011 r. znak: IA.II.7111-lp-186.5011.PG/z/10/11 zezwalającą na realizację inwestycji drogowej polegającej na budowie drogi ekspresowej S-8 na odcinku: węzeł Walichnowy – węzeł Wrocław (A-1) od km. 99+937 do km 204+ 000, w zakresie odcinka 6 (węzeł Łask z węzłem – węzeł Róża z węzłem) od km.174+20000 do 183+350,00, odcinka 7 – łącznik S8 (węzeł Dobroń –węzeł Róża) od km 76+479,94 do km 79+800,00, odcinka 8 (węzeł Róża – węzeł Wrocław) od km. 183+350,00 do km 202+700,00 odcinka 9 (węzeł Wrocław) od km.202+700,00 do km. 204+000,00.

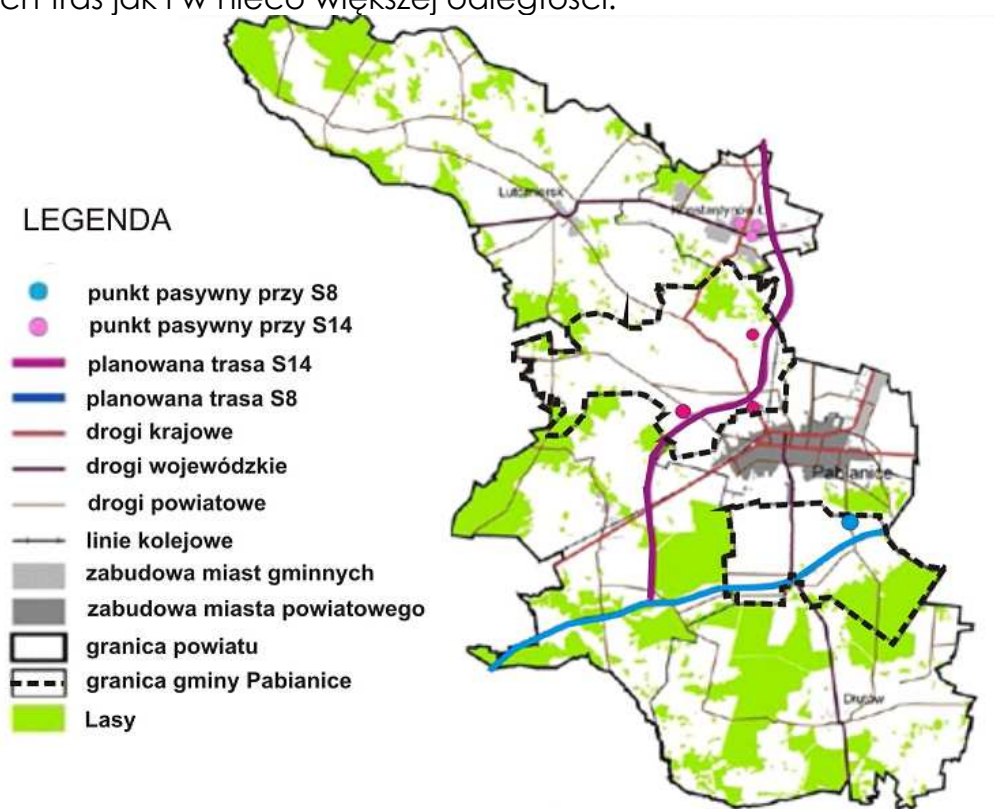
Budowa drogi ekspresowej S-8 ujęta jest w:

- Rządowym Programie Budowy Dróg Krajowych na lata 2008 – 2012,
- Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 maja 2004 r. w sprawie sieci autostrad i dróg ekspresowych (Dz.U. nr 128, poz.1334, z późn. zm) ,
- Narodowej Strategii Spójności opracowanej przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego.

Realizacja inwestycji jest również uzasadniona ważnym interesem społecznym i gospodarczym, gdyż usprawni ruch tranzytowy, podniesie atrakcyjność regionu dla inwestorów zewnętrznych. Ożywi to rozwój gospodarki, a także poprzez bezpieczeństwo w transporcie , odciążą istniejącą sieć drogową oraz umożliwi wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza centrum miast.

W 2008 r. prowadzono pomiary przy przyszłych trasach S-8 i S-14 mierzące stężenia SO₂ i NO₂.

Punkty pomiarowe rozmieszczone zostały w bezpośrednim sąsiedztwie przyszłych tras jak i w nieco większej odległości.

Monitoring jakości powietrza w pobliżu przyszłych tras szybkiego ruchu na terenie gminy Pabianice (na tle powiatu) w 2008 r.

Po wybudowaniu tras szybkiego ruchu nastąpi wzrost stężenia SO_2 i NO_2 oraz węglowodorów na terenach sąsiadujących z nimi.

Układ komunikacyjny gminy, po którym przemieszczają się znaczne potoki ruchu, o dłuższych relacjach zewnętrznych to przede wszystkim drogi sklasyfikowane jako drogi główne (G) a mianowicie:

- krajowa nr 71 wskazywana odcinkowo do modernizacji,
- wojewódzka nr 485 wskazywana wg Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego do zmiany przebiegu – od węzła z droga ekspresową S-8 do drogi krajowej nr 71 w Pabianicach,
- wojewódzka nr 710 wskazywana wg Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego do zmiany przebiegu na odcinku Łódź – Konstantynów – Lutomiersk, co na niewielkim odcinku dotyczyć będzie gminy Pabianice.

Należy również dodać o planowanym przebiegu Kolei Dużych Prędkości Warszawa – Łódź – Poznań / Wrocław wg Studium wykonalności (...) gdzie ew. trasa planowana jest w północnej części gminy. Jest to jednak zadanie możliwe do realizacji w dłuższym horyzoncie czasowym, będzie miało ono oddziaływanie na bezpośrednie sąsiedztwo.

12. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W STUDIUM

Studium jest opracowaniem strategicznym określającym ogólnie planowane działania zmierzające do ożywienia społeczno-gospodarczo-przestrzennego gminy Pabianice.

W projekcie Studium, dla oceny którego sporządzono niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko, przedstawione rozwiązania w zakresie przeznaczenia terenów, sposobów ich zagospodarowania, warunków podziału działek, warunków dla projektowanej i istniejącej zabudowy oraz zasad obsługi technicznej i komunikacyjnej pozwalają na prawidłowe funkcjonowanie i rozwój analizowanego obszaru.

Z uwagi na rosnące zapotrzebowanie na nowe tereny mieszkaniowe i inwestycyjne o charakterze produkcyjnym, usługowym oraz potrzebę istnienia w gminie przestrzeni publicznych a także nieunikniony proces rozwoju komunikacji sugerowane w Studium rozwiązania są korzystne dla poprawy jakości i poziomu życia mieszkańców. Nie naruszają też zasad ochrony środowiska.

Planowane zadania inwestycyjne, mają w większości dodatnie lub neutralne oddziaływanie na środowisko. Po przeprowadzeniu inwestycji szkody powstałe w trakcie realizacji tychże zadań w środowisku zostaną usunięte, zminimalizowane lub naprawione.

Oceniając wpływ na różne elementy środowiska należy zauważyć, że zmiany pozytywne będą istotne i zauważalne, podczas gdy prognozowane zmiany negatywne będą raczej o niewielkiej skali oddziaływania.

Skutki środowiskowe podejmowanych działań silnie zależą od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych dlatego przy budowie np. nowych dróg, urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii, zbiorników retencyjnych należy rozważyć warianty alternatywne tak aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko.

Należy przyznać słuszność stwierdzeniu, iż brak realizacji inwestycji może także powodować konsekwencje środowiskowe.

W przypadku realizacji nowych inwestycji zapisy Studium uwzględniają konieczność stosowania rozwiązań w stosunku, do których stosowane rozstrzygnięcia będą podjęte na etapie decyzji środowiskowych.

Zapisy Studium tworzą koncepcję spójną i całościową. Wprowadzanie rozwiązań alternatywnych kwestionowałoby całość wizji przebudowy/rozwoju wyznaczonego terenu.

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć w ramach Studium ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia.

Rozwiązaniem alternatywnym mogłoby być pozostawienie obszarów niezagospodarowanych w niezmienionym stanie jako terenów zaniedbanych, nieużytków bądź słabo zagospodarowanych terenów zielonych oraz rozwijająca się w sposób chaotyczny zabudowa mieszkaniowa i produkcyjna.

Brak zaplanowanych i zgodnych z wymogami ochrony środowiska działań inwestycyjnych spowodowałoby znaczne pogorszenie i degradację jego poszczególnych elementów oraz niekontrolowane wkraczanie zabudowy mieszkaniowej i rekreacyjnej na tereny cenne przyrodniczo.

Ponadto dokument posiada znaczny stopień ogólności i generalnych zapisów do uszczegółowienia w ustaleniach planów miejscowych i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań i inwestycji.

13. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Gmina Pabianice nie jest położona w obszarze przygranicznym, a realizacja ustaleń Studium nie powoduje żadnych konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne.

Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny.

Realizacja ustaleń Studium nie spowoduje możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i nie ma potrzeby przeprowadzania postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

14. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pabianice została opracowana zgodnie z:

- 1) ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r.Nr199, poz. 1227);
- 2) zakresem i stopniem szczegółowości uzgodnionym przez:
  1. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi – pismo WDOŚ-1.411.61.2011.AJ.1 z dnia 04 kwietnia 2011r.w zakresie dotyczącym uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu zmiany studium

uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pabianice stwierdził, iż wymagany do uzgodnień zakres prognozy oddziaływania na środowisko musi być zgodny z art. 51 oraz 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

2. Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pabianicach – pismo PPIS –Pb-ZNS -471/13/11 z dnia 25.05. 2011r. w sprawie określenia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pabianice informuje, iż zakres prognozy oddziaływania na środowisko winien być zgodny z art. 51 ust.2 oraz art. 52 ust.1i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Sporządzony dokument analizuje i ocenia projekt Studium, z punktu widzenia funkcjonowania i ochrony środowiska naturalnego.

Prognoza zawiera część tekstową i rysunek w skali 1:10000, obejmujący obszar ustaleń Studium.

Celem prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań skutków wykonania Studium na środowisko i stwierdzenie czy realizacja proponowanych zadań sprzyjać będzie ochronie środowiska i zrównoważonemu rozwojowi.

Zapisy zawarte w Studium pośrednio realizują cele środowiskowe ujęte w krajowych, wojewódzkich, powiatowych dokumentach dotyczących szeroko pojmowanej problematyki ochrony środowiska i zachowania równowagi ekologicznej.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest opracowaniem o charakterze strategicznym określającym ogólnie planowane działania zmierzające do ożywienia społeczno – gospodarczo - przestrzennego gminy Pabianice.

Wyznaczono duże tereny rezerwowe pod rozwój budownictwa mieszkaniowego.

Przestrzeganie i respektowanie zapisów zawartych w Studium dotyczących przyszłej zabudowy mieszkaniowej minimalizuje możliwość negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze oraz zdrowie i życie mieszkańców. Ogranicza też prawdopodobieństwo powstawania konfliktów społecznych. Zapisy Studium są zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Na podstawie dokonanej oceny stanu środowiska na badanym terenie, zdefiniowano główne problemy w zakresie ochrony środowiska, dokonano identyfikacji potencjalnych oddziaływań na środowisko poszczególnych

zadań inwestycyjnych jaki i nieinwestycyjnych przewidzianych do realizacji na podstawie zapisów Studium,

Przeanalizowano skutki środowiskowe dla następujących elementów:

- powietrze i klimat,
- woda,
- bioróżnorodność, fauna i flora,
- powierzchnia ziemi i gleba,
- krajobraz,
- dziedzictwo kulturowe, w tym zabytki,
- populacja oraz zdrowie ludzi.

Do najważniejszych potencjalnie negatywnych oddziaływań ustaleń Studium na zasoby środowiska w gminie Pabianice wymienić można m.in.:

- nieodwracalne przekształcenia terenów (np.: inwestycje drogowe,
- nieodwracalne zmiany w krajobrazie (np. inwestycje drogowe, zbiorniki retencyjne),
- pogorszenie jakości powietrza (w przypadku budowy nowych dróg),
- podwyższenie poziomu hałasu (np.: inwestycje drogowe,),
- zmiany reżimu wodnego i stosunków wodnych (zbiorniki retencyjne, obiekty ochrony przeciwpowodziowej),
- przerwanie szlaków migracji (np.: inwestycje drogowe,

Ze względu na brak szczegółów co do sposobu realizacji poszczególnych zadań inwestycyjnych (zbiorniki retencyjne, zabudowa mieszkaniowa) w Prognozie zidentyfikowano tylko kierunki tych oddziaływań.

Dla większości przedsięwzięć przewidywanych do realizacji w Studium bezpośrednie oddziaływanie na środowisko będzie lokalne i krótkotrwałe. Oddziaływania te mogą być także znacznie ograniczone poprzez wybór odpowiedniej lokalizacji, właściwą realizację oraz użytkowanie inwestycji. W przypadku realizacji zaplanowanych inwestycji na terenach cennych przyrodniczo, należy szczegółowo rozważyć wszystkie oddziaływania.

Szczegółowa analiza oddziaływań na środowisko poszczególnych inwestycji możliwa będzie na etapie wydawania decyzji środowiskowej.

Gmina Pabianice nie jest obszarem przygranicznym, więc realizacja żadnego z proponowanych działań nie pociągnie za sobą transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Pozytywne oddziaływania skutków planowanych Studium przedsięwzięć na środowisko zdecydowanie przeważają nad negatywnymi.

Na skutek tego, że większość proponowanych przedsięwzięć ma pozytywny wpływ na środowisko nie ma więc potrzeby i praktycznego uzasadnienia przedstawiania rozwiązań alternatywnych do pożądaných społecznie inwestycji i działań.

Zaniechanie realizacji zaplanowanych w Studium zadań prowadzić będzie do pogorszenia się stanu środowiska oraz jakości życia mieszkańców.

Przeprowadzona analiza i ocena wszystkich zapisów i zamierzeń zawartych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

Pabianice pozwala na stwierdzenie, że generalnie ich realizacja spowoduje poprawę jakości środowiska, zachowanie różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, a także wpłynie na ograniczanie zużycia zasobów środowiskowych.

16. WYKAZ WYKORZYSTANYCH MATERIAŁÓW UWZGLĘDNIONYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

1. Program ochrony środowiska dla gminy pabianice na lata 2009÷2012 z perspektywą do 2016 r. (aktualizacja programu przyjętego uchwałą nr XXIII/150/2004 z 27 sierpnia 2004 r), wrzesień 2008r.
2. Program ochrony środowiska powiatu pabianickiego na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2015, Zarząd Powiatu Pabianickiego, Pabianice, wrzesień 2008 r.
3. Plan rozwoju lokalnego gminy Pabianice na lata 2007-2013. Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XIV/87/2007 Rady Gminy Pabianice, z dnia 29 października 2007 r.
4. Plan rozwoju lokalnego powiatu pabianickiego na lata 2007-2013. Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXII/161/08 Rady Powiatu Pabianickiego z dnia 27 marca 2008 r.
5. Plan gospodarki odpadami dla gminy Pabianice na lata 2009÷2012 z perspektywą do 2016 r. (aktualizacja planu przyjętego uchwałą nr xxiii/150/2004 z 27 sierpnia 2004 r), wrzesień 2008 r.
6. Aktualizacja planu gospodarki odpadami dla powiatu pabianickiego na lata 2008 - 2011 z perspektywą na lata 2012 – 2015, Biuro Projektów Ochrony Środowiska ATMO-ex Pabianice, wrzesień 2008 r.
7. Wojewódzki inspektorat ochrony środowiska, „informacja o stanie środowiska na obszarze powiatu pabianickiego”, Praca zbiorowa, Łódź, październik 2009.
8. Program ochrony środowiska województwa łódzkiego na lata 2008 -2011 z perspektywą na lata 2012 – 2015, Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XXIII/549/08 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 31. 03. 2008 r.
9. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi, „Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim, w 2009 r.”, Biblioteka Monitoringu Środowiska Łódź 2010 r.
10. „Środowisko Geograficzne Polski Środkowej”, Zbiór studiów pod redakcją Stanisława Pączki, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, 1993.
11. „Wojewódzki Program Monitoringu Środowiska na rok 2009”; Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi, ul. Piotrkowska 120. Łódź, 2009.
12. http://www.wios.lodz.pl/docs/powiat_pabianicki_2008.pdf

